

«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2014 сыл
Сэттинньи
15 күнэ
Субуота
№152-153 (10209)

12+

1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыг хаһыата»

Үтүө киһи аата үйэлэргэ умнуллубат

«Дьулурбан» уонна «Эдэр саас» хаһыаттар, экстремал-сүүрүк Петр Семенович Наумовы от ыйыттан саҕалаан кини Улуу Кыайы 70 сылыгар

лицетыгар бииргэ үөрэммит, бииргэ оттообут, Чурапчыга элбэхтик көрсүспүт, Намга бииргэ сылдыһыт киһи буолан, кини майгытын-сигилитин олус үчүгэйдик билэбин. Петр Семенович олус кытаанах, олус эрэллээх санаалаах киһи. Ылсыста да, эрэннэ да, сөбүлөстө да хайа-

аҕа» буолар. Бу үс боппуруостар, кыаллар боппуруостар ээ, онон тус бэйэм Ил Дархан, Ил Түмэн, правительство, министерство холбоон биир санааҕа кэлиэхтэрэ диэн эрэнэбин.

Бу ыстатыйам бүтүүтүгэр, Нам уола, экстремал-спортсмен-ууһут Семен Алексеев – Ууһут

ЧУЛУУ ДЬОММУТУГАР – ЧИЭС, БОЧУОТ!

ан да дьыалатын толорон баран тэйэр киһи. Ол кытаанах, өһөс майгыта аҕалаах ийэтэ ииппит-тэринэн, олус көнө, үтүө уонна куһаҥан санааҕа тизрпэт, наар сүбэлиир, быһаарар, быһыһы сүүрэр, өйүүр санаалаах-өйдөөх үчүгэй майгылаах киһи. Ону таба тайаннахха, били этэллэригэр дылы: «Разведкаҕа кинини кытта барсабын», – диир киһитэ. Оннук да майгылаах буолан чииһинэй, үтүөтүн онгор өйө баһыйдахтара, оннук да буолан бу улуу хорсун сүүрүүлэри, сахатын норуотун туһугар онордоҕо...

Итинник кылгастык этэн турарым, Ким Дьячковскай туруорсуутун олус сөптөөбүнэн ааҕан манньыктарга сөбүлөһөбүн:

– Петр Наумовка бу олус уһун сындадьаннаах үтүө санаалаах сүүрүүтүн, эдэр көлүөнэбитигэр патриотическай, чөл өйү-санааны иитэр сыалтан «Өйдөбүннүк туруорар наада уонна ол «Өйдөбүннүк» площадка «Эр санаа, үтүө быһыы, чөл өй» диэн курдук ааттаныан сөп этэ.

Иккиһинэн, «Гиннес» аан дойдутааҕы кинигэтигэр хайаан да киллэрэр наада. Үсүнүнэн, Петр Семенович бу 65 диэри үчүгэй, таас, толору хааччыллыылаах дьийэтэ суоҕа хомотор. Бу экстремал-сүүрүк эрэ буолбатах, кини элбэх оҕолоох, элбэх сиэннэрдээх «экстремал-герой-

Сэмэн туһунан аан дойду суруйар, билинэр киһибит. Кини туһунан суруйаллар: «Семен Алексеев – Ууһут Сэмэн спортсмен-профессионал, занимающийся экстремальными видами спорта. Рекордсмен мира, США, России, член сборной команды страны по марафонскому плаванию, неоднократный победитель и призер первенства России и международных соревнований по плаванию в холодной воде. Лауреат книги рекордов России (Диво-97), книги рекордов Якутии, книги рекордов России-2013, книги рекордов Гиннеса-2013...». Семен Алексеев туһунан өссө элбэҕи суруйуохха сөп. Аңардас 1986 сыллаах Миссури өрүскэ 31 км үргүлдьү харбааһына, мууһу аһынан да умсуута (40 кыраадыс тымныы кэмизгэр), Лена өрүхү туорааһын 62 км, Кэбээйигэ 75 км, Хаандыгаҕа 100 км – бу барыта саха хорсун уолун аан дойдуну сөхтөрбүт харбааһыннара...

Түмүккэ, бу хорсун икки уолбутугар болуоссат дуу, аллея дуу онорорбут наада эбит.

Александр ДУНАЕВ,
Нам, Хамаҕатта,
«Саха сирэ» хаһыат
общественной корреспонденда,
Саха республикатын
суруйааччыларын союһун
чилиэнэ, поэт, Саха
республикатын государственной
судууспатын туйгуна

Бэлиэ түгэн

Сэттинньи сэттистиир күүрээниэх күннэрин, Өктөөп бырааһынньыгын аҕа көлүөнэ дьон билгитин да умнубаттар. Сүрэхтэригэр-бырдарыгар сөнөрдөн илдьэ сылдыһаллар. Бу күн Хамаҕатта нэһилиэгин пенсионердара, үлэ, тыыл ветераннара бэйэлэрин «Кэскил» саха балаҕаннарыгар күргүөмүнэн муһуннулар. Сэттэ сыллааҕыта үлэҕэ киллэрбит балаҕаннара

данина, «Гражданской килбиэн» уордьан кавалера, Саха сирин суруйааччыларын сойууһун чилиэнэ В.В. Ушницкай — Сэки ахтыы онордо, кэлээри олонорон суруйбут «Өктөөптөн өрүттэн турарым» уонна нуучча, саха, поляк омуртар тылларынан тылбаастаммыт «Биллибэт саллаат саната» диэн хоһоонорун ааҕан иһитиннэрдэ. Кини этиитин Сталинград оборонатын кыттыылааҕа Э.Д. Ушницкая ситэрин биэрдэ, тыл эттэ.

УМУЛЛУБУТ ӨКТӨӨП КҮНЭ УҢУГУНА

эргэрэн, быйыл сайын бэйэлэрин күүстэринэн улахан өрөмүөнү ыттылар. Муостата көтүллэн буруус маһынан саңардылына, аныгар буор кутулунна. 2-3 төгүл лаахтанна, кырааскалана. Сууйуу-хомууу үлэтэ барда. Муоста оноһуутун олохтоох администрация үбүлээтэ. Онтон атын хара үлэтэ барыта субуотунньугунан ыттылына. Эдэр пенсионердар, «Күбэй» түмсүү чилиэннэрэ, Протопопов Н.Н., Бурнашев А.М., Федоров А.К., Максимов В.А., дыахталлартан Сивцева А.М., Винокурова М.Г., Новгородова О.И., Емельянова О.П. буор-босхо үлэлээтилэр, нэһилиэнньэ махталын ылыахтарын ыллылар. Кыһынҕы муустарын Сивцев П.Н. сылын ахсын тизэин биэрэр.

Балаҕан аһыллытынан уонна Өктөөп бырааһынньыгынан баһылыгы солбуйааччы Максимов Г.Е., балаҕаннаах хаһаайка Новгородова О.И. уонна ветераннар сөбүлүүтүн хотуна Бурнашова Т.И. эҕэрдэлээтилэр. Онтон кырдыҕаастар барасхаттар ааспыт олохторуттан ахтыылары онордулар, ыллаатылар-туойдулар. Нам уонна Орто Халыма улуустарын Бочуоттаах гражд-

Көрбөттөр обществоларын председателэ Сивцева Л.А. «Сага хаары» ыллаата. Герой ийэ Местникова А.Г., тыыл ветерана Иванова А.М. уонна Васильева А.Н. киһини долгутар бэртээхэй ахтыылары онордулар. Сааһын тухары хотонтон тахсыбатах үтүөлээх ыанньыксыт Винокурова У.Ф. «Киһини үлэ үөрэтэр» диэтэ. Е.С. Аргунова — Тайҕа Лизата бэйэтин хоһоонун аахта уонна өссө айан ыллаата. Үлэ, тыыл ветераннара, саамай кырдыҕаастарыт Иванова К.М., Кокорев Н.И. эдэр пенсионердарга бэйэлэрин кэс тылларын эттилэр. Хамаҕатталаар кийи-иппит Аманатова М.Н. аныгы техниканан, магнитофонунан добуһуокалатан «Сырдыгынан сьдьаайан» уонна «Ийэ мичээрэ» ырыанан биһирэннэ, дохсун ыгыс тыаһынан наараадаланна. Бу киэһэни күүрүк бастыг ырыаһытара Татьяна Гаврильева, Надежда Макарова уонна Октябрь Герасимов кэлэннэр кизгэттилэр. Сыана ветерана, тойуксут Федоров А.Н. оһуохайыгар кырдыҕаастар сүргэлэрэ көтөрүллөн үккүлээтилэр. Ити курдук, Хамаҕаттага умнуллубут Өктөөп күнэ уһугунна.

Е. ФЕОФАНОВ, Хамаҕатта

Информация для читателей

ЗВОНИТЕ ПО «ГОРЯЧЕЙ ЛИНИИ»

Отделение надзорной деятельности по Намскому району информирует об организации работы телефона «горячей линии» по приему сообщений о фактах продажи несертифицированной пиротехнической продукции и нарушений требований пожарной безопасности в пунктах реализации пиротехники на номер «телефона доверия» 8(4112)39-99-99 Главного управления МЧС России по Республике Саха (Якутия) в период с 12 ноября 2014 года по 14 января 2015 года.

ОНД по Намскому району

САА ХАҔААЙЫННАРА, ТУТУУ БЫЛДЬАҔЫН!

Булт сааларын уонна бэйэни көмүскэни тэриллэрин (травматической, газовой) харайыһыга уонна илдьэ сылдыһыга болдохторун кэмигэр уһаппатах хаһаайыттарга Намнааҕы лицензиялыыр-көңүллүүр бөлөх бдь ахсынньы 20 күнүгэр диэри административнай ыстарааба суох уһатарга кыах биэрэр.

Бу боппуруостарга гражданныр лицензионнай-көңүллүүр бөлөххө бэнидиэнниктэн бээ-

тинсэҕэ диэри күүтэллэр. Сарсыарда 9 чаастан кизэ 18 чааска диэри кэлэн болдоху уһагыаххытын сөп. Билсэр тел: 43-171.

Манна кэлэргитигэр Ф-046 медицинскэй ыспырапка, паспорт (пропискага көстөр), охот билет, саа көңүлүн докумуона, 3x4 хаартыска, биер сааҕа 10 солк. госпошлина квитанциятын копияларын илдьэ кэлэҕит.

Бэйэ информ.

ОЛОХТОН ХААЛЫМА!

«Энгели» хаһыакка си-бээс отделениеларынан, общественной сурутааччыларын 2015 сыл бастакы аңарыгар сурутуу ыттылар.

6 ыйга — 489,12 солк.,

3 ыйга — 243,06 солк.,

1 ыйга — 81,02 солк.

Хаһыат индексэ — 54889, нэдиэлэҕэ иккитэ таһар.

СУРУТУУ - 2015

Оҕону иитии — барыбыт дьыалабыт

Сэттинньи 10 күнүгэр И.С. Гаврильев аатынан Нам 1-кы №-дээх орто оскуолатыгар аҕалар түмсүүлэрин председателэ Зырянов Д.А. уонна түмсүү чилиэнэ Аргунов С.М. экстремал-сүүрүгү, СР физическэй культураны уонна спордун туйгунун, Петр Наумовы, ыңгыран оскуола үөрэнээччилэрин кытта көрүһүннэрдилэр. Бу көрсүһүү Улуу Кыайы 70 сылынан, чөл олоҕу көбүлээһин, туруоруммут сыалы тиһэбэр тириэрдии уонна хорсун санаалаах буолуу

ҮТҮӨ ХОЛОБУР

рэхсээн сөҕө-махтайа иһитилэр, ону таһынан интэриэһиргээбит түгэннэриттэн ыйытыы биэрдилэр. Петр Семенович оскуола үөрэнээччилэрин кытта көрсөн, кэлсэтэн барбытыгар оскуола коллективын, үөрэнээччилэрин ааттарыттан 8 кылаас үөрэнээччигэ Винокурова Анжелика махтал тыл эттэ уонна сэмэй бэлэх туттарда. Ону таһынан аҕалар түмсүүлэрэ Петр Семеновичка инникитин Бүлүү бөлөх орой-

сүүрүүгэ ылсыбытын туһунан кини бу курдук кэпсиит: „Мигин Семен Жирков, Ион Васильев, Егор Колесов, Иннокентий Васильев, Семен Охлопков, Степан уонна Алексей Кириллиннэр сүбэ-ама биэрэннэр, күүс-көмө буоланнар сүүрүүгэ угуйбуттара. 100 км. сүүрүүгэ Аан дойду үс төгүллээх кыайыылааһын Татьяна Жиркованы кытта Намнааҕы 1-кы №-дээх орто оскуола көрдүөрүгэр сүүрэн бииргэ

диэн сыаллаах буолла. Петр Семенович ситиһиилэрин уонна бу саха буйуттарын кэриэһигэр анаан герой куораттарынан сүүрбүтүн туһунан кэпсээбитин оҕолор хаартыска көрө-көрө кэ-

эрчиллибиппит. Кини ситиһиилэринэн киэн туттабын“, – диэн үөрэ-көтө кэпсиит. Бу курдук, Петр Наумов сүүрүүтэ ыччакка үтүө холобур, умнуллубат түгэн буолар.

С. АРГУНОВ

Депутат — норуот киһитэ

ҮӨРТЭ-КӨТҮТТЭ

Ил Түмэн депутата Винокурова Алина Романовна уонна нэһилиэкпит урукку баһылыга Габышева Екатерина Петровна ийэлэр күннэринэн сибээстээн Салбанга тахсан олохтоохтору кытта көрүстүлэр. Социальной объектарга сылдьан үлэһиттэри кытта үлэ-хамнас туһунан ирэхоро кэлсэттилэр, араас ыйытыыларга хоруйдаатылар.

Алтынньы 25 күнүгэр киһэ 7 чааска кулууп дьэитигэр толору мустубут күндү ийэлэри, ытыктабыллаах эбэлэри, тапталаах эдьийдэри, балыстары Алина Романовна уонна Екатерина Петровна ийэлэр күннэринэн итиитик-истинник эбэрдэлээтилэр, үлэлэригэр-үөрэхтэригэр өссө үрдүк ситиһиилэри баҕардылар.

Алина Романовна Ил Түмэн депутаттарын Евсеев Матвей Николаевич, Магомедова Марианна Анатольевна уонна бэйэтин аатыттан үс оскуола үөрэнэр оҕолоох, төрдүс оҕолорун кэтэхэ сылдьар эдэр ийэбэ Протопопова Фекла Николаевна ийэлэр күннэринэн Махтал сурук уонна «Алмазы Анабара» ААО сыаналаах сувенирдарын үөрүүлээх быһыыга туттарда.

Мань таһынан Алина Романовна бэйэтин дьэи кэргэнин аатыттан оскуола туйгун үөрэнээччитигэр Мичил Уваровка Кытайга сынньана, күүлэйдии барарыгар путевка, оскуола саамай баһыт, ырыаба үгүгүгэ талба талааннаах 4 кылааһын үөрэнээччитигэр Нарья Свешникова минньигэс кэһиһилэрин туттаран үөртө-көтүттэ.

Екатерина Павловна ийэлэр күннэринэн эбэрдэлээн туран Россия дьахталларын Нам улууһунаабы обществонай хамсаанын «За женщин России» партия председателин аатыттан элбэх оҕолоох учуутал ийэбэ Сардана Егоровна Охлопова, икки оҕотун үрдүк үөрэби бүтэртүбүт Ольга Николаевна Оконешикова, Р.Н. ЕГОРОВА, Салбан

нэһилиэк дьахталларын сэбиэтин председателигэр, кулууп директорыгар Тамара Николаевна Аргунова, нэһилиэк социальной-экономической сайдыытыгар үрдүк таһаарылаахтык үлэлээбит нэһилиэк урукку депутатыгар, хас да төгүл «Улуус бастын үлэлээх ветеринарнай бырааһа» ааты ылбыт Дария Афанасьевна Лугинова Махтал суруктары дохсон ытыс добуһуолугар туттарда.

Екатерина Петровна бэйэтин дьэи кэргэнин аатыттан саха уонна нуучча тылларын кабинеттарыгар биридди учуутал остуолун уонна нэһилиэк музейыгар Салбан нэһилиэгэр 10 сыл устата үлэлээбит үлэтин туһунан кинигэни, республика биллиилээх тустууга Николай Петрович Габышев туһунан таһаартарыт кинигэлэрин саҕа дьыл иннинэ таһааран бэлэктиэм дьэи нэһилиэк дьонун үөртэ.

Салбантан төрүттээх пенсионерка Егорова Р.Н. ийэлэри бырааһынньыгынан эбэрдэлээн туран нэһилиэк уонна оскуола библиотекарларыгар бэйэтин дьэиэтээби библиотеканын бэлэктээтэ. Торжественнай чаас кэнниттэн эдэр учууталлар, «Чуорачык» ырыа ансамбля, «Кэрэ Куо» муода театрын оҕолоро (сал. Бурнашева Н.М.) кытыылаах сэргэх, үчүгэй кэнсиэри көрөн, үөрэн-көтөн, дуоһуя сынньанан тарҕастыбыт.

Нэһилиэк үлэтигэр-хамнаһыгар итэҕэс-быһаҕас элбэх эбит. Нэһилиэк администрациятыттан ким да кэлэн бырааһынньыгынан ийэлэри эбэрдэлээбэтэ өйдөмөтө.

Кыайыы 70 сылыгар аналлаах сквер үлэтэ саҕаланых курдук буолан баран тохтоон хаалбыт. Бу үлэни сэргэхситэн, онорон бүтэрэн нэһилиэк киэн туттар, сэриигэ баран өлбүт, сэри кытыылаахтарын үйэ-саас тухары өйдүүр-саныыр өйдөбүннүк онорукха.

Р.Н. ЕГОРОВА, Салбан

Сурт кэриэстээх, өтөх төнүргэстээх

Холбохуктаах нациялар тэрилтэлэрэ (ХНТ) сүбэлээһининэн 2005 с. ЮНЕСКО алтынньы 27 күнүн аан дойдутаабы аудиовизуальной нэһилиэстибэ күнүнэн биллэрбитэ. Бу күн Дьокуускайга сэргэх тэрээһининэн бэлэктэннэ.

Сахабыт сиригэр баар Госкинохранилище киинэ докумуоннарын хомуйан көрөр-харайар, үөрэтэр, кэнэҕэски кэлэр сылларга анаан мунньар. Бу олус наадалаах тэрилтэбэ Саха республикатын туһунан Саха сирин араас муннуугуттан уонна киин киноархыыптартан 30 тыһыынчаттан тахса киинэ – видео докумуоннар хомуллан сыталлар. Манна биһиги бири дойдудаахпыт Илья Егорович

Үөрүүлээх түгэннэ күрэх кытыылаахтара, чугас дьонноро, бири санаалаахтара, дьүүлүүр сүбэ чилиэттэрэ, культура уонна духуобунай сайдыы мини-стеревотын уонна Культура сылын тэрийэр дирекция үлэһиттэрэ сырыттылар. Үөрүүлээх түһүмэби «Туймаада» государственной вокальной ансамбль эрдьонун уонна дьахталлар коллективтара ырыанан, тойугунан, сага аһамыт Саха республикатын Культура уонна духуобунай сайдыы министровотын министр Владимир Иванович Тихонов эбэрдэ тылын арыйдьылар.

Сага министр биһиги улусу-пуг бастын үлэһиттэригэр: В.Д. Попова (киинэ-видеоархыып сэбиэдиссэйэ), А.С. Потапова (киинэ ветеринарнын республикатаабы сэбиэтин солб. предс.) Саха республикатын кинодо-

минациябэ «Кырдыбат сүрэх – дьол» Ньурба улуунун «Калейдоскоп» оҕо телестудиятын киинэтэ. Бу номинациябэ Попов В.Н. туттарбыт Н.С. Охлопков аатынан улустууабы гимназия историятын туһунан видеокиинэлэрэ үчүгэйдик уһуллубуттарын уонна бийыл гимназияттан элбэх оҕо студент буолбутун бэлэктээн туран М.К. Аммосов аатынан ХИФУ анал бириһин ХИФУ проректора Федоров Михаил Прокопьевич туттарда;

Госкинохранилище анал бириһин (куруук биригэ үлэлэһэрин, элбэх киинэ-докумуоннары туттарбытын иһин) Мартынов Н.Е. тутта.

«Кинолетопис Якутии» күрэх 2014 сыллаабы саамай сүрүн – «ГРАН-ПРИ» бириһин хаһаайһынын буолла саха киинэтин мэтрэ, РСФСР культу-

ОЛҮБҮ ҮЙЭТИТЭЭЧЧИЛЭР ЧИЭСТЭННИЛЭР

Винокуров, государственнай, политической деятель туһунан кинокадрдар бааллар. Өссө бири үөрүүлээбэ – биһиги уонна республика бүттүүн киэн туттар киһитэ Максим Кирович Аммосов, государственнай, политической деятель 1924 сыллаахха В.И. Ленин бохоруонатыгар эдэркээн бэйэлээх, саха ньургун уола көстөн ааһар кинокадра госкинохранилищебэ харалла сытара бийыл көһүннэ. Онно М.К. Аммосов кытта К. Боярская, М. Тимофеев-Терешкин уо.д.а. Саха сирин делегациятыгар кириэн сылдьыбыттара көстөр.

Госкинохранилище ытар үлэтигэр Нам улуунун П.И. Сивцев аатынан историко-этнографическай музей киновидеоархыыба киинэ докумуона хомулуутугар, фондата ханырыгар онорор өгөтө улахан. Манна төһүү күһүннү буолар республикабэ 13-с төгүлүн ытыллар «Кинолетопис Якутии» күрэх. Общественность киэн арагата кытгар буолан бу күрэх сыл ахсын географията кэнгээн иһэр. Бийылгы күрэххэ Нам улууттан Н.С. Охлопков аатынан улустууабы гимназия балайда ситиһиилээхтик кытынна.

«Кинолетопис Якутии» күрэх түмүктүүр тэрээһинэ алтынньы 27 күнүгэр Дьокуускай куорат «Туймаада» государственнай вокальной ансамбль дьэитин камернай саалатыгар ытытылынна.

кументалистика сайдарыгар киллэрибит улахан кылааттарын уонна элбэх сыллаах энкилэ суох үлэлэрин иһин Бочуотунай грамоталары туттарда.

«Кинолетопис Якутии» күрэх дьүүлүүр сүбэтин председателэ, Госкинохранилище директора Андреев Владимир Спиридонович эбэрдэ тылы эттэ уонна күрэх түмүгүн билиһиннэрдэ. 2014 с. – Россиябэ Культура сыла буоларынан, бу күрэххэ культурабэ сыһыаннаах киинэлэр киллэриллибиттэригэр 23 киинэ-докумуон кыайылаах ахсааныгар ааттанна.

* «Сакральная география» 2 номинациябэ: «Сакральные места Верхояныя, Горы Кисилых» Попов А.Н. уонна «Сакральная география Кобяйского района» Григорьева Т.В. киинэлэрэ табыстылар;

* «Культурная Ойкумена» номинациябэ: «Ньургун Боотур Стремительный» анимационнай киинэ автора Решетникова А.П.;

* «Пространство культуры» номинациябэ: «Старый Якутск» Гоголев М.Г. киинэтэ;

* «Синергия творчества» номинациябэ: «Арчылаан оҕонньор» «Хангалас» телестудия киинэтэ;

* «Имя культуры» номинациябэ: «Софрон Данилов» «Бэрдэбэ» телестудия киинэтэ;

* «Год Арктики» номинациябэ: «Песня о Русском Устье» Солдатова А.И. киинэтэ.

* «Искусство будущего» но-

ратын үтүөлээх үлэһитэ, «Ника» Россиятаабы киноакадемиятын дьынгнээх чилиэнэ, РФ, СР Бочуоттаах кинематография, РФ, СР журналистарын союһун чилиэнэ, Николай Маркович Сантаев «Занавес не опускается» киинэтинэн.

Хас биридди кыайылаахха муостан уонна үрүн көмүстэн Госкинохранилище логотибэ оҕоһуллубут (Дьокуускай художественнай үлэһиттэрин преподавателэ О.И. Соловьев онорбут) соһун көстүүлээх (оригинальной) бириис туттарылынна.

Аан дойдутаабы аудиовизуальной нэһилиэстибэ күнэ – өссө төгүл санатар – киинэ-докумуоннар, тыһыаннаах өйдөбүннүктэр муньуллаллара хайдах курдук наадалаабын, суолталаабын санатар күн.

Онон бири дойдудаахтарбытын, Нам улуунун дьонун-сэргэтин П.И. Сивцев аатынан историко-этнографическай музей кино-видеоархыыба киинэ-докумуон хомуйарга ынггар уонна биригэ үлэлииргэ бэлэмн биллэрэр. Ханлык бабарар устуу историческай суолталаах. Онон дьэиэтээби киинэ үйэлээх буоларын туһугар киновидеоархыыпка туттарар ордук. «Кинолетопис Якутии» күрэххэ киинэ устан кыттыан бадалаахтар Намнаабы П.И. Сивцев аатынан историко-этнографическай музейы кытта сибээһи тутуһаргытыгар ынггаралар.

И. ИВАНОВ

Эрэдээх этигэс

«ЭРКЭЙИ» КЭЛИЭ ДИЭН ЭРЭНИМЭ

Туох барыта компьютерга бэчээттенэн тиһиллэр буолан, бол-домтолоох, кыраытык көрөрүн ирдэнэр буолан, бэчээттэммити бэрэбиэркэлиир эт киһи сылайар, салгымтыалаах үлэтэ быһыылаах. Монитору күнү быһа чыпчылыбакка одуулаан олоор, туһугар харахха, ньиэрбэбэ сылаалаах, ол олорон сыыстахына клиенттэри да эрэйдир түгэннэр элбэхтэр.

Оннукка бийыл 2014 сылга икки төгүл түбэһэн, син эйэ-дэмнээхтик быһаарыстыбыт. Бастакы 2014 сыл тохсунньу 18 күнүгэр Мэнгэ-Хангалас «Эркэйи» хаһыатыгар олунньуттан 5 ый суруттардым. 4-с ыйыгар диэри «Эркэйи» кэлбэтэ, ыксаан «Саха сирэ» хаһыакка суруйдум. «Эркэйи» диэн хаһыаты «Эн-сиэли» диэн суруйбуттар диэн быһаардылар. Кыһыл-Сыыр почтата суруттарыт харчыбын төнүннэрдэ. Онтон бэс ыйыгар иккитээн «Эркэйи» хаһыаппын Нам почтатыгар суруттаран, от ыйыттан кэлиэхтээх, «ол аайы сыыспатыгар ини» диэн бөбө санаалаах сырыттым.

Арай, балтараа ый ааста, «Эркэйим» эмиз кэлбэтэ. Нам почтатын начальнигин солбуйааччытыгар тийдим. Мэнгэ-Хангаластарга куорат почтатыттан 10-ча хонук устата

эрийсэн билбитинэн, «Эркэйим» Бүлүү оройуонун Кыһыл-Сыырыгар барбыт. Онно улахан бөһүлөк баарын билэбит. Дьэ, онтон түрбүөн буолан, Мэнгэ-Хангаластар «Эркэйи» редакцията анал пакеттаан 15 устууканы мин ааптар ытан, хаһыакка көмүллэн олордум.

Үөрүүм уһаабата, балабан ыйын ортотуттан кэлэ илик. Бу сырыыга Майаба «Эркэйи» хаһыат редакциятыгар төлөпүүнүүбүн да, нэдиэлэбэ 2-тэ куоракка Кыһыл-Сыырга эйиэхэ адырыстаан ытан иһэбит дииллэр. Оччоҕо, куорат почтатын киэн дьэитин хосторугар муна-тэнэ сырыттаҕа дуу, эбэтэр эмиз Бүлүү Кыһыл-Сыырыгар айаннаатаҕа буолуо. «Э» буукубаттан садаланар улуустар хаһыаттара, Кыһыл-Сыыр диэн тыллар булкуйан хаһыатым кэлбэтэ.

Компьютерга харахтара сылайдаа эрэ дирибэр тийэбин. «Эркэйим» кэлбэтэбинэ, Нам почтатыттан суруттарыт харчыбын көрдүүргэ тийэбин. Аны «Эркэйилэммит» санаалаахпын да, эмиз дьэбэм тиллэн кэлэрэ дуу? Дьэ, туһугар көрдүүс түгэн буолла, почта туһугар.

Константин ЕРЕМЕЕВ, Кыһыл-Сыыр

Культура сыла

Сэтгэнийн 2 күнүгэр А.Ф. Шестаков аатынан сынньалаҥ киингэ бийылгы сага үлэ сезонун «Ойдуо» концертнай программаны арыйда. Концерт садаланытыгар бухатыыр уолаттары кытта Ытык кырдыбас тахсан театриализованнай дьүһүйүүнүн садалаатылар.

ТЫННААХ ДОҮҮ УОЛГА УЙДАРАН

Күн күлүмнээн күөгэйиитэ оҕу кый халлаанга күөрэтэн ойду суолун субутан, аналлаах сири баһылаан, аналлаах олох сир онкула оҕоһулунна, ойдуо дуройда. Бу кэннэ «Олох устун» ВИА уонна Арыяана «Дьөһөгөй айы үңкүү» музыкатын толордулар. Арыяана — аан дойдутаабы, дойду икки ардынаабы этно-күрэх кыайылааҕа, Саха республикатын импровизатор-хомусчуга. Тэттимнээх музыкаба добуһуоллатан «Үргэл» үңкүү бөлөбө «Дьөһөгөй» үңкүүтүн толордо.

Алыптаах музыка эйгэтигэр бигэнэн кондэры астына, бири тыһынын көрдүбүт. Кондэры сүрүннээн А.Ф. Шестаков аатынан сынньалаҥ киинин иһинэн тэриллит «Олох устун» ВИА

тыһынаах добуһуолунан ыллаан-туойан кызгартта. Ансамбль 2010 с. директор Колпашникова В.В. инструмент атыылаан, көбүлээн тэрийэр үлэ ыһыпта. Бири санаалаах уолаттар мустан, музыка алыбар ыларан, уйдаран, культурнай тэрээһиннэргэ өрүү кыттан, 2012 с. ансамблыга аат ылыннан, сит-

тилэр-хоттулар. Ансамбль сайлааччыта Намнаабы оҕо музыкальной духовнай оскуола иитээччитэ, Нам мелодистарын сойууһун чилиэнэ, соло гитараба добуһуоллуур Юрий Сивцев, ансамбль уйулааннаах дууһата Клаввиша уонна ритм гитара Дмитрий Протопопов, ансамбль ньиргирдээх тэбэр сүрүбэ Александр Шестаков.

Концерка кытыннылар: «Хамаатта» тыһынаах добуһуол ансамбля, Мэнгэ-Хангалас улуунун Хотун Төһүлү нэһилиэгэр ытытылабыт республикатаабы тыһынаах добуһуол күөн-күрэх кыайылаахтара. Ансамбль 2011 сыллааха тэриллэн араас таһымнаах күрүстэргэ кытан, кыайан, тыһынаах музыканы өрө тутан күн бүгүнгэ диэри

көрөөччү биһирэбилин ылын ыла. Ансамбль сайлааччыта уонна охсор инструментта оон-ньуур Сандр Находкин, бас-гитарист Степан Находкин, ритм гитара Николай Жирков, соло гитарист Петр Емельянов. «Олох устун» ВИА добуһуолунан кытыннылар Саха республикатын мелодистарын сойууһун чилиэнэ, Саха республикатын культураны уонна үөрэһиригитин туйгуна Андрей Старков, Саха республикатын культураны туйгуна, санаттан-сага тахсар эстрада сулустарыгар төһүү буолар талааннаах продюсер, саха эстрадатын биллэр ырыаһыта Антон, мелодист, ырыаһыт Вячеслав Михайлов, эдэр баскиллээх ырыаһыт Кэскил Баишев, сага талааннар Радион Охлопков, Виктор, Василий Кривогорнищыннар, «Үргэл» (сал. Бурнашева Р.И.), «Ньургунун» (сал. Тихонова С.М.) үңкүү бөлөхтөрө.

А.Ф. Шестаков аатынан сынньалаҥ киинигэр араас куруһуоктар, түмсүүлэр үлэлииллэрэ кэрэхсэбиллээх. Нэһилиэннээбэ үлэ түмүгүн бири хайысхата үчүгэй бэйэлээх биэчэри бэлэктээтэ, дуоһуя сынньаныбыт. Сынньалаҥ киинэ сайдарыгар нэһилиэннээ көх-төөхтүк сылдьан, кыттан уонна салалта өттүттэн талааннаах оҕолорго тирэх буолуохтун.

В. ПОПОВА, историко-этнографическай музей үлэһитэ

Школа в с. Булус Намского улуса, впервые открылась в 1888 году священником Александром Бердениковым под названием Школа грамоты. Об этом свидетельствует клировая ведомость Тюбя-Басинской Казанско-Богородской церкви Якутской духовной консистории за 1891, 1893, 1897 годы. В 1891 году в Школе грамоты обучалось четыре мальчика и одна девочка.

В 1891 году священник Александр Петров Бердеников за обучение детей грамоте епископом Якутским и Вилуйским Мелетием был награжден надбренником, в 1893 году за любовь к детям, «являемой делом и истиною, Святейшим Правительствующим Синодом благословлен книгою «Библия» (основание НА РС(Я). Ф.226и. Оп.5а. Д.2064. Л1об.; Д.2220.Л.1об.; Д.2552.Л.2об.).

В 1924 году открылась четырехлетняя неполная начальная школа в местности «Тыа Арыы». Первым учителем была Мария Сергеевна Яковлева. С 1934 по 1961 г. школа преобразовалась в начальную и размещалась в здании церкви в местности «Культура». В 1961 г., в связи с изменением центра наслега, школа переехала в с. Булус.

В 1972 г. реорганизована в восьмилетнюю школу.

Памятным стал 1972-1973

знаком в номинации «Оздоровительные экологические программы».

В том же году на республиканской ярмарке проектов и услуг некоммерческих организаций «Время новых идей» получили диплом с вручением денежной премии.

Мы активно участвовали в республиканской педагогической ярмарке «Сельская школа» в 2006 г. в местности Болтонго Чурапчинского улуса, в 2007 г. в селе Соттинцы Усть-Алданского улуса и были награждены Дипломом победителя.

В 2009 г. за победу в респу-

бликанском конкурсе кабинетов якутского языка и литературы школы присвоен статус опорной школы МО РС(Я) по обучению якутского (-му) языка (-у) и литературы (-е) и нашим Министерством было выделено интерактивное компьютерное оборудование, методическое пособие, кинофильмы, которыми с большой благодарностью пользуемся сегодня.

Таким образом, педагогический опыт всех учителей распространен на улусном и республиканском уровнях. В последние годы на базе школы организованы и проведены 6 улусных семинаров (2002 – 1, 2006 – 1, 2007 – 2, 2008 – 2), республиканский авторский семинар Гуляевой М.А. «Непрерывное этноэкологическое воспитание и образование в условиях сельской малокомплектной школы» (2004 г.). Проведены республиканские курсы учителей экологов, географов на тему «Организация экологического образования в условиях модернизации. Экологический практикум» (2005 г.), научно-методический семинар учителей естественных предметов на базе БГФ ЯГУ им. М.К. Аммосова (2006 г.), проблемные курсы Шишигиной В.Р. на тему «Современные образовательные технологии в преподавании предметов» (2006 г.).

Целенаправленно организованные курсы на базе школы, активное участие учителей в мероприятиях разных уровней, безусловно, помогли в профессиональном росте каждого учителя. Наши учителя в последние годы активно работают по распространению педагогического опыта в виде публикаций, также выпуска книг.

Гуляева М.А., учитель географии, выпустила научно-популярное издание «Прививая любовь к природе» (2008 г.), где опубликованы планы открытых уроков, внеклассных занятий Григорьевой В.Н., учителя математики, Дьяконовой Д.Р., учителя русского языка и литературы, Карамзина Н.Н., учителя физики.

Статья Карамзина Н.Н., учителя физики, «Роль лабораторных исследований на уроках физики» опубликована в ж. «Народное образование Якутии» (январь, 2008 г.). Опыт работы учителей отражены в сборнике материалов 3 республиканской НПК «Региональная система экологического образования и просве-

щения в интересах устойчивого развития» (Якутск, 2008 г.). Отрадно, что в последние годы учителя активно участвуют в дистанционных международных и во Всероссийских конкурсах и т.д. В 2008 г. Шарина Е.И., учитель технологии, зам. директора по УВР, стала участником Всероссийской выставки «Олонхо. Этно-арт», организаторами которой являются Всероссийский музей декоративно-прикладного и народного искусства в г. Москва, также выставки лоскутной мозаики в г. Москва, г. Красноярск (2009, 2011 гг.), выставке Дальневосточного региона по декоративно-прикладному искусству в г. Якутске (2013 г.). В 2009 г. С.Н. Лукина, директор школы, стала победителем регионального этапа Всероссийского конкурса «Лучший молодой директор» и награждена знаком «Надежда Якутии».

Многие творческие учителя приняли участие в дистанционном международном конкурсе «Профессиональный успех-21 век» (Москва, 2013 г.). Е.Е. Семенов, зам. дир. по ИКТ, отмечен Благодарственным письмом ИПКРО в республиканском ИТ-конкурсе, специальная газета «Саһарҕа» победила в номинации «Издательская корректность» в республиканском конкурсе

малой прессы «Живые мысли» (рук. А.А. Семенова, зам. дир. по ВР). Молодой талантливый педагог Н.В. Шелковникова в этот юбилейный год заняла 3 место в дистанционном международном конкурсе презентаций, посвященном теме Великой отечественной войны в городе Москва.

Одним из приоритетных направлений деятельности школы является реализация проекта «Информационное пространство муниципального общеобразовательного учреждения».

На сегодня в школе работает 6 сайтов, связанных между собой системой гиперссылок, среди которых: главный – головной школьный сайт, портфолио учителя, сайт летнего оздоровительного лагеря «Саһарҕа», тематический сайт М.А. Гуляевой «Экологическая тропа», В.Н. Григорьевой «Экологические задачи» и «Портфолио директора» С.Н. Лукиной.

Школа имеет свою электронную почту по адресу: tubeshool@mail.ru. Имеется школьный WEB-сайт по адресу <http://tubeshool.narod.ru> WEB-сайт постоянно обновляется: новостная рубрика и раздел официальных документов. Идет планомерная работа по разработке электронных пособий учителей, полностью обновлен школьный сайт: изменен дизайн, навигация по сайту, обновлены фото и текстовые материалы.

Информатизация школы представляет собой комплексный процесс, который охватывает все направления обучения и воспитания, а также сферу внутришкольного управления. Все это создает предпосылки к повышению эффективности деятельности и улучшению качества образования в школе.

Эффективно функционирует дополнительное образование. После уроков обучающимися работают руководители кружков, психолог, педагог. Учащиеся занимаются в культурном центре «Саҕа», в спортзале. Внеклассные занятия строятся в соответствии с учебными, трудовыми, эстетическими, спортивными нормами и с учетом способностей детей. Учащиеся с охотой посещают кружки «Авиамоделирование», «Национальное шитье», танцевальный, фольклорный, краеведческий кружок «Сыккыс», «Программист», экоклуб «Искаатель» и др. Секции «Волейбол», «Баскетбол», «Национальные виды спорта». С удовлетво-

рением отмечаем тот факт, что за последние годы в целях возрождения славных спортивных традиций села, заметно оживилась спортивно-оздоровительная работа. Наши ученики традиционно сильны в спорте, являются неоднократными победителями и призерами улусных, региональных, республиканских соревнований. Особо следует отметить работу секции волейбола. Сборная команда школы по волейболу считается одной из лучших в улусе. Ученики постоянно занимают призовые места.

В организации учебно-воспитательного процесса активно внедряются современные образовательные технологии, как проектная деятельность учителя. Управление процессом обучения и воспитания проходит на основе педагогического мониторинга. Сегодня в школе работают 18 педагогов, среди них такие мастера своего дела, отличники образования РС(Я), как Мария Андреевна Гуляева, Варвара Игнатьевна Дьяконова, Дария Романовна Егорова, Лидия Николаевна Шарина. Опытные учителя Наталья Павловна Дьяконова, Прасковья Дмитриевна Лукавина, Варвара Николаевна Попова, Ольга Семеновна Куприянова, Кира Владимировна Никонова и другие. Многие учителя награждены По-

казками других школ.

Теперь, после 6 лет руководства школой осознала истинный смысл работы директора. Выделила для себя, кроме содержания образования, 4 момента стратегии руководства:

- Устойчивый бюджет;
- Мотивация и стимулирование работников;
- Обновление оборудования всех кабинетов;
- Совершенствование эстетического вида школы.

С 2008 по 2014 годы обновлены все учебные кабинеты, заменена вся школьная мебель (ученические стулья, парты, шкафы и т.д.), приобретены интерактивные доски, обновлены старые двери кабинетов на новые, наглядные стенды, приобретено немало интерактивно-компьютерной техники, учебно-методических пособий для учителей, учебной и художественной литературы для учащихся и мн. др. В юбилейный год проведен капитальный ремонт в здании мастерской и главного корпуса.

Сегодня я искренне благодарю моих мудрых наставников, коллег, которые мне помогли в моем становлении педагога и руководителя, а именно: Баишеву В.П., самого лучшего учителя якутского языка и литературы из с. Норогана Мегино-Кангаласского улуса, Дьяконову В.Н., зам. главы улуса по социальным вопросам, Никитину М.М., Ким Е.И., Игнатьеву М.С., методистов, Степанову П.П., главного специалиста управления образования Намского улуса, Лукину Р.Е., Почетного гражданина Намского улуса, Егорову Л.Н., учителя русского языка и литературы, Шарину Е.И., зам. директора по учебно-воспитательной работе. Отдельная благодарность Лукину С.Г., моему коллеге и супругу, за предоставление на протяжении 7 лет личного автотранспорта на нужды школы.

В этот знаменательный день со 125-летним юбилеем школы искренне поздравляю всех выпускников, родителей, учителей и руководителей разных лет.

Коллектив и учащиеся школы выражают Вам огромную благодарность за то тепло, искренность, профессионализм, мастерство, а также за ваш бесценный личный вклад в развитие школы.

С.Н. ЛУКИНА,
директор Тюбинской средней школы

(Печатается на платной основе)

Медицинский полис обязательного медицинского страхования уже давно стал необходимым атрибутом жизни современного человека. Для того чтобы узнать, в чем заключаются преимущества медицинского страхования, именно в этой страховой компании, мы решили обратиться к уполномоченному представителю по Намскому району представительства компании «Сахамедстрах» Наталье Борисовне.

ПОЛИС «САХАМЕДСТРАХ» – ОБРАЗЕЦ СТАБИЛЬНОСТИ

— Наталья Борисовна, добрый день! Расскажите, пожалуйста, немного о компании «Сахамедстрах»?

— ОАО ГСМК «Сахамедстрах» — одна из крупнейших страховых компаний России и единственная региональная государственная страховая медицинская компания на территории нашей республики. Осуществляет свою деятельность с момента создания в 1995 году. Основными направлениями деятельности компании являются организация обязательного и добровольного медицинского страхования, защита прав застрахованных, финансовое обеспечение медицинских учреждений, контроль объемов, сроков, качества и условий оказания медицинской помощи.

— Что вы можете рассказать читателям о полисе единого образца? Кто его может получить?

— Новый полис ОМС — это документ единого образца, основанный на единой базе данных и действительный во всех регионах страны. Он гарантирует по-

лучение медицинской помощи на территории любого субъекта РФ. Согласно законодательству, право на получение полиса ОМС имеют российские граждане, постоянно или временно проживающие в РФ иностранные граждане, лица без гражданства и со статусом «беженец», за исключением военнослужащих и приравненных к ним лиц.

— Когда и как необходимо застраховать новорожденного ребенка?

— Новорожденные дети до получения свидетельства о рождении могут обслуживаться в медучреждениях по полису матери или другого законного представителя. После получения свидетельства о рождении и до достижения ребенком совершеннолетия, ОМС осуществляется страховой медицинской организацией, которую выбрали родители или законный представитель ребенка.

— На какой срок выдается полис?

— Для граждан РФ и постоянно проживающим на территории РФ иностранным гражданам, а также лицам без гражданства полис выдается без ограничения срока действия. Лицам, имеющим право на медицинскую помощь в соответствии с Федеральным законом «Об основах», полис выдается на срок пребывания, а временно проживающим на территории РФ иностранным гражданам и лицам без гражданства полис выдается на срок действия разрешения на временное проживание.

— Чем отличаются бумажный и «пластиковый» полис?

— «Сахамедстрах» оформляет полисы ОМС единого образца в двух вариантах: в бумажном виде и в виде пластиковой карты. Документ, в каком бы виде он ни был исполнен, содержит в себе такие данные, как ФИО, пол, дата и место рождения.

На электронном полисе, по виду и размеру напоминающем стандартную пластиковую карту, размещаются фотография

застрахованного и образец его подписи, а на чипе карты хранится информация о страховой компании, выдавшей документ.

Бумажный полис и электронный полис абсолютно эквивалентны и отличаются друг от друга лишь форматом, то есть имеют абсолютно равную силу. Документ, неважно в каком варианте он сделан, подтверждает ваше право получить бесплатную медицинскую помощь в любом населенном пункте России в рамках программы ОМС.

— Как его получить?

— Процедура оформления полиса ОМС единого образца состоит из нескольких этапов. Во-первых, для получения полиса человек должен решить в какую страховую медицинскую организацию обратиться. Если он уже застрахован, то один раз в году, но не позднее 1 ноября, он может сменить свою страховую компанию.

После обращения оформляется заявление, и застрахованный

получает «временное свидетельство», подтверждающее оформление полиса ОМС. По нему тоже можно получать медицинскую помощь. Срок временного свидетельства составляет 30 рабочих дней. По истечении времени, застрахованный получит постоянный полис — без ограничения срока действия и не требующий замены. При переходе из одной страховой компании в другую в нем просто будут делать соответствующую пометку, поэтому ламинировать единый полис нельзя.

Хочу обратить внимание на следующее. Новый страховой медицинский полис выдается гражданину один раз, его замена при смене места работы, места жительства, страховой компании не требуется. То есть, у вас на руках должен быть один полис. По нему будет оказываться бесплатная медицинская помощь в рамках базовой программы ОМС во всех лечебных учреждениях Российской Федерации, работающих в системе обязательного

медицинского страхования.

Полис «Сахамедстрах» действует по всей России

— Если полис единого образца одинаковый для всех, в чем же преимущество страхования в вашей компании?

— Сегодня «Сахамедстрах» является наиболее опытной, зрелой страховой медицинской организацией в республике. Выше 82% якутян застраховано у нас, а это, я думаю, лучшее доказательство того, что компания обладает бесценным опытом и знаниями о специфике работы в условиях Крайнего Севера.

Нынешним и будущим клиентам компании следует знать, что полисы ОМС, полученные в «Сахамедстрахе», действуют на территории всей России, будь то в Москве, Санкт-Петербурге, Сочи, Анапе, Магадане и так далее. Поэтому медицинский полис ОМС «Сахамедстрах» следует обязательно носить с собой, брать в дорогу. А когда вы переедете, то сможете поменять

ставителя (родителя или опекуна)

Для граждан старше 18 лет:
- паспорт РФ
- СНИЛС (при наличии)
Для иностранных граждан, постоянно проживающих в РФ:

- паспорт иностранного гражданина
- вид на жительство
- СНИЛС (при наличии)

Для иностранных граждан, временно проживающих в РФ:
- паспорт иностранного гражданина

- разрешение на временное проживание
- СНИЛС
Для представителя застрахованного лица:

- паспорт РФ лица получающего полис ОМС
- доверенность в простой письменной форме от лица, получающего полис

Паспорт РФ представителя
— Куда необходимо обратиться населению Намского района, для оформления полиса «Сахамедстрах»?

— Оформить полис можно по адресу ул. Степана Платонова, 14. По всем вопросам обращаться по телефону: 8 (41162) 42-259.
Лицензия ФСЧН С№2873 от 14.09.2007 г.

ИДЬУО ИИТИННЭРЭР

1. Ис дьыала уорганнара буруйу оноруу буолбутун эбэтэр буолара сабадаланарын туһунан ханнык баҕарар киһи, түрүлүтэ, түмсүү киллэрээр суругунан, биһтэр тылыннан сайабылыанньатын болгомото таһыгар хаалларыа суохтаахтар. Оннук иһитиннэригэр туох киһирсэрий? Саахал буолбутун, дьон сураҕа суох сүппүтүн, айылҕа иэдээн буолбутун биллэри, дьон көмөтүгэр наадыйар туруктаммыт эмсэрээлээбит киһини булуу. Ону сэргэ манньк сайабылыанньаҕа сокуону кэспит киһи баа өтүгүнэн кэлэн буруйун билиниитэ эмиэ киһирсэр.

2. Холуобунай-процессуальной сокуон ирдэбилгэр олоһуран, гражданнар суругунан киллэрбит сайабылыанньаларыгар илии баттаһыннаах буолуохтаах. Оттон тылыннан сайабылыанньалаһар түгэннэригэр боротокуол толорулар. Ол боротокуолга, сайабылыанньалаһааччы уонна ону ылар дуоһунастаах киһи, иккиэн Или баттыыллар булгуччулаах. Оттон буруйу билиэн кэлбит киһиэхэ эмиэ булгуччу боротокуол толорулар.

3. Ис дьыала уорганнара сайабылыанньалаһааччы үнсүүтүн ситэритэ, чопчута суох дьэн, суругунан ылартан, эбэтэр боротокуол толорортон аккаастыыр бырааптара суох! Биллэн турар, иһитиннэрээччи сымьаны, буолбатаҕы тыллыра табыллыбат.

Бэрэбиэргэ кэмгэр сайабылыанньаҕа сымьа иһитиннэри, үнсүү баар буолара билиннэбинэ, РФ УК 306 ыст. олоһуран, утары үнсүһээччигэ бэрэбиэргэ тэриллэн сөп.

4. Сайабылыанньа уонна буруйу оноруу буолбутун, буолуох-

ПОЛИЦИЯҒА САЙАБЫЛЫАННЬА

тааҕын туһунан иһитиннэриини ханна уонна ханан буолбутун тутулууга суох ылыллар. Сайабылыанньа ылыы, боротокуолу толоруу кэнниттэн үнсээччигэ талон-уведомление дьэн хайаан да туттарыллар. Дьэ, онно сайабылыанньа регистрацияламмыт нүөмэрэ, ылыллыбыт чыһылаах, бириэмэтэ суруллубут буолуохтаах.

5. РФ УПК 144 ыст. олоһуран, сайабылыанньа кирибит күнүтөн 3 суукканы аһарбакка (ураты түгэннэ ити болдох 10 сууккаҕа диэри уонна экспертиза, атын булгуччу наадалаах бэрэбиэргэ) ытыллар түгэнгэр 30 сууккаҕа диэр уһуон сөп).

Бэрэбиэргэ түмүгүнэн мантан аллара суруллар быһаарыттан хайата эрэ булгуччу ылыллыахтаах:

- холуобунай дьыала көбүтүллэр;
- холуобунай дьыала тэриллэригэр аккаас бэриллэр;
- силиэстийэ уонна сууттааһын атын быраабы араһааччылар уорган көрүүтүгэр көһөрүллэр;
- административнай дьыала көбүтүллэр;
- административнай дьыала тэриллэригэр аккаас бэриллэр;
- Нам оройуонун сиригэр буруйу оноруу ончуллубатах буолар түгэнгэр, хомуллубут матырыйаал буруйу оноруу буолбут сиригэр атын ис дьыала уорганнарын көрүүтүгэр ытыллар;
- бэрэбиэргэ кэмгэр иһитиннэриллибит, бэриллибит үнсүүгэ, сайабылыанньаҕа, буруйу састааба көрүлүбүт түгэнгэр, ИДЬУО начальнигы

этиитин түмүгүнэн бэрэбиэргэ тохтотуллан, хомуллубут матырыйаал номенклатурнай дьыала тиһиллэн сөп.

6. Сайаапкалаһааччы бырааптаах:

- сайабылыанньатын ис дьыала уорганнарыгар туттуллар дьыала-куолу тылыннан эрэ буолбакка, бэйэтэ үчүгүйдик баһылаабыт тылыннан суруйар толору бырааптаах. Олаата саха киһитэ сахалыы сайабылыанньалаһарын сокуон хааччахтаабат;
- киһи биэрбит сайабылыанньатын түмүгүнэн туох быһаары ылыллыбытын билэр бырааптаах;
- ис дьыала уорганын үлэһиттэрэ киһи сайабылыанньатын ылыларгар, ол чэрчитинэн ылынар быһаарыларгар сөпсөспөт буоллаҕына, ити сүннүөн тустаах уорган начальнигар эбэтэр өссө үрдүкү уорганна эбэтэр прокуратураҕа үнсүһэр бырааптаах. Иһиттэххэ, сороҕор бэрээдэги араһааччылар сайабылыанньаны ылбат буола сатыыллар.

Оннук түгэнгэ бу быраабы туһаныахха сөп.

Өскөтүн киллэрбит сайаапкаҕытын полиция сотрудинга ылартан аккаастанар, көмөҕө наадыан ыгырбыккытыгар кэлбэт, сайабылыанньа түмүгүнэн быһаары ити үһэ этиллибит болдохтон уһаабыт, туох быһаары ылыллыбыта эһиэхэ тиэрдиллэбэтэх буоллаҕына, бу аллара этиллибит контуруоллуур уорганнарга тиийэн, эрийэн быһаарсыаххытын, тиэрдихитин сөп.

— Нам оройуонун ИДЬУО начальнига Стручков Андрей Андреевич (начальник ММО МВД

России «Намский», подполковник полиции), аадырыһа: Нам оройуонун Нам сэл., Чернышевская ул., 36/1 нүөмэрдээх дьиэтэ, 8 каб., тел/факс: 41-160;

- ис дьыала учуоттуур-регистрациялыыр бэрээдэги контуруоллуур үлэһитин тел. 41-248 (21 каб.);

- Нам улууһун прокуратура: Нам оройуонун Нам сэл., Советская ул., 15/1;

- ИДЬМ учуоттуур-регистрациялыыр бэрээдэги контуруоллуур штабын аадырыһа: Дьоккуускай куорат, Дзержинскэй ул., 14, 521 каб. Эбэтэр тел. 45-41-73

Туһалаах төлөпүн

© «ТУЙМААДА» хаһыаттын биһиргэ буолун «ТУЙМААДА» общественной-политической хаһыакка 2015 сыл бастагы аһаарыгар суругуу түмүктэнэрэ чугаһаата.

Кэлэр сыл олус интэриһинэй буолара күүтүллэр. Олохпун, арааһа, үтү-тураан буолбата буолду. Сыана үрдэһинэ, үп-харчы кырыымчык буолууга, санаа-оноо түһүүтэ... Сүбэлиэ этибит: «Туймаада» хаһыаты кэлэр сылтан сурутан ааһан, араас кыһаллары көрсөргө бэлэм буолун. Тоҕо диэтэххэ «Туймаада» хаһыат бизс сылы быһа кырдыгы эрэ суруйан кэллэ, суруйбуппут барыта туолан иһэрин үгүс аһааччылар бигэргэтэллэр. «Туймаада» хараххытын арыһыаҕа, олох устун эрэллээхтик хаамаргытыгар көмө-имэ буолуоҕа, ардыгар аралдытан абырыаҕа.

Суругуу сыаната Дьоккуускайга уонна киһи улуустарга — 1102 солк. 92 харчы, Бүлүү бөлөх улуустарыгар — 1332 солк. 12 харчы, Хотугу улуустарга — 1448 солк. 04 харчы. Алта ыйга толору суруттарыттар сүүүлүүх суругууга кытталлар. Аһааччылар испииһэктэрин республикатааҕы почтаттан ылабыт, онон квитанцияны ыһпаккыт. СУРУН БИРИИС — 150 тыһыынча солкуобай! Ону сэргэ сыаналаах бириистэр баар буолуохтара: улахан телевизор, холодильник, сыаналаах суотабай телефон о.д.а.

Сэтгэнни ыйтан хаһыат улуустар почталарыгар розницаҕа атыыланара тохтоото, онон суруттардаххытына эрэ «Туймаада» ылар кыахтаннаххыт.

Дьын баары суруйар, олоһу хайдах баарынан сырдатар, бар дьон сөбүлүүн аһар хаһыатыгар көхтөөхтүк суругун! «Туймаада» суругуон — олоһу атыннык көрүүн.

«ТУЙМААДА» редакцията.

Понедельник, 17 ноября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Но-
вости
09.10 Контрольная за-
купка 12+

Вторник, 18 ноября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Но-
вости
09.10, 03.55 Контрольная
закупка 12+

18.00 Вечерние Новости
18.45 Давай поженим-
ся! 16+

Среда, 19 ноября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Но-
вости
09.10, 04.05 Контрольная
закупка 12+

Четверг, 20 ноября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Но-
вости
09.10, 04.00 Контрольная
закупка 12+

17.00, 02.10 Наедине со
всеми 16+
18.00 Вечерние Новости
18.45 Давай поженим-
ся! 16+

Пятница, 21 ноября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Но-
вости
09.10, 05.00 Контрольная
закупка 12+

Суббота, 22 ноября

06.00, 10.00, 12.00, 15.00
Новости
06.10 Х/ф «Судьба» 12+

13.10 В наше время 12+
14.25, 15.10 Голос 12+
16.55 Кто хочет стать мил-
лионером? 12+

Воскресенье, 23 ноября

05.50, 06.10, 04.00 В наше
время 12+
06.00, 10.00, 12.00, 15.00
Новости
06.50 Х/ф «Судьба» 12+

РОССИЯ 2

Понедельник, 17 ноября

12.30 Панорама дня. LIVE
14.25, 06.10 Т/с «В зоне
риска» 16+

Вторник, 18 ноября

12.30 Панорама дня. LIVE
14.25, 06.55 Т/с «В зоне
риска» 16+

08.40 Наука на колесах 12+
09.05 Хоккей. Суперсерия
Россия - Канада. Моло-
дежные сборные. Прямая
трансляция из Канады

Среда, 19 ноября

12.30 Панорама дня. LIVE
14.25, 06.05 Т/с «В зоне
риска» 16+

Четверг, 20 ноября

12.30 Панорама дня. LIVE
14.20, 06.00 Х/ф «Позыв-
ной «Стая». Экспедиция»

дежные сборные. Прямая
трансляция из Канады
11.45 Х/ф «Дело Батага-
ми» 16+

Пятница, 21 ноября

12.30 Панорама дня. LIVE
14.20, 06.05 Х/ф «Позыв-
ной «Стая». Возвращение
в прошлое» 16+

Суббота, 22 ноября

13.00 Панорама дня. LIVE
14.10 Диалог 12+

03.45 Х/ф «Ноль-седьмой»
меняет курс» 16+
06.00 Фигурное катание.
Гран-при Франции 12+

Воскресенье, 23 ноября

15.00 Панорама дня. LIVE
16.20 Х/ф «Сокровища
О.К.» 16+

РОССИЯ 1

Понедельник, 17 ноября

05.00 Утро России
09.00 Кузькина мать. Итоги.
Атомная осень 57-го 12+

Вторник, 18 ноября

05.00 Утро России
09.00 Бунт генералов. Генерал
Гордов 12+

Среда, 19 ноября

05.00 Утро России
09.00 Куда уходит память? 12+

Четверг, 20 ноября

05.00 Утро России
09.00 Обитель Святого Иоси-
фа 12+

14.50 Вести. Дежурная часть
15.00 Т/с «Сердце звезды» 12+
16.00 Т/с «Пока станица спит»
12+

Пятница, 21 ноября

05.00 Утро России
08.55 Мусульмане 12+
09.10 Инженер Шухов. Универ-
сальный гений 12+

Суббота, 22 ноября

04.40 Х/ф «Бабье царство» 12+
06.35 Сельское утро 12+

Воскресенье, 23 ноября

05.35 Х/ф «Кольцо из Амстер-
дама» 12+

НВК САХА

17 НОЯБРЯ, ПОНЕДЕЛЬНИК

06:00 «Аламай күн сыламы-
нан!» 0+
06:15 «Чэгиэн буол!» 6+
06:30 «Дойдум дьоно» («Хаңа-
лас» ТВ) 6+

(«Холуун» ТВ) 6+
07:00 «Саха сирэ» информаци-
оннай биэри 12+

19 НОЯБРЯ, СРЕДА

06:00 «Аламай күн сыламы-
нан!» 0+
06:15 «Чэгиэн буол!» 6+

оннай биэри 12+
11:10 «Дойдум дьоно» («Ньур-
дыгэс» ТВ) 6+

20 НОЯБРЯ, ЧЕТВЕРГ

06:00 «Аламай күн сыламы-
нан!» 0+
06:15 «Чэгиэн буол!» 6+

19:15 «Дойдум дьоно» («Бэр-
дыгэс» ТВ) 6+
19:45 «Диалог с властью» пря-
мой эфир 12+

21 НОЯБРЯ, ПЯТНИЦА

06:00 «Аламай күн сыламы-
нан!» 0+
06:15 «Чэгиэн буол!» 6+

08:00 «Будем вместе!» 12+
08:15 «ЭПЛ. Ценности брен-
да» 6+

23 НОЯБРЯ, ВОСКРЕСЕНЬЕ

07:00 «Аламай күн сыламы-
нан!» 0+
07:15 «Чэгиэн буол!» 6+

ХАРЧЫНЫ САТААН ТУТТА ҮӨРЭНИЭХХЭ

Хас биирдий киһи баай-талым, дьоллоох олохтоох буолуон баҕарар. Ол туһугар сорох дьон күүскэ туруулаһан, быыс-хайаҕас булан сыалын ситиһэргэ дьулуһар. Оттон үкүсүбүт кэриэтэ күннээҕинэн олоробут, инникибит туһугар улаханник кыһаллыбаппыт, тымтыктанан да көрбөппүт. Дьингэр, оҕолоох-уруулаах дьон быһытын харчыбытын сатаан тутта, харыстыгы үөрэниэххэ наада этэ. Төһө да орто хамнастаах буолларбыт син биір үпкэ-харчыга ыктарабыт, баҕалаах дьин-уот, массына, саҕыннаах атыылаһарбытыгар харчы тийбэттигтэн үгүс кыһалҕа көрсөбүт.

харчыга үлэлииллэр, харчыны хайдах бэйэбэр үлэлэтэр туһунан ким да толкуйдуу сатаабат», – дьин этэр. Кини сүбэтэ-амата бэрт сурдугу курдук эрээри, биір өттүнэн, дьон үпкэ-харчыга сыһыаннара итэҕэтиилээхтик ойууланар.

«Общественное мнение» дьин чинчийэр фонда ыппыт ыйытыгын түмүгүттэн да көрдөххө, 14% киһи күн бүгүн харчыларын үүннэрэллэрин туһунан толкуйдаабат, оттон 13% харчыларын дьинэ уура сыгталлар эбит. 26% киһи ордуу харчыларын хамсаабат баайга, 9% бэйэ бизнестин сайыннарыга, 8% күндү таастарга, онтон хаалбыттар баанга уураллар эбит.

Харчыны сатаан туттуу – эмиэ туспа сатабыл. Сатаан уруунар, мунһар дьон үптэрэ күнтэн-күн хангыи, эбиллэн иһэрэ элбэҕи этэр. Аһыгы үйэ ирдэбилиһэн дьон-сэргэ харчыларын бааннарга эбэтэр кэлин үөдүйбүт финансовай тэрилтэлэргэ уурдаран салгыи үлэлэтэр, улаатыннарар буоллулар. Маньаха кылаабынайа, уурдарар тэрилтэбин үчүгүйдик сыһыан үөрэтэн, эркин курдук эрэллээҕи эрэ талыаха наада. Мантан эн уурдары харчын сөпкө хараллара улахан тутулуктаах.

Америка биллиилээх предпринимателэ, инвестора уонна суруйааччыта Роберт Кийосаки харчыны хайдах сөпкө туһанар, мунһар, элбэтэр туһунан сүбэ-ама биэрбит кинигэлэрэ аан дойду үрдүнэн хас да мөлүйүүннээх тираһынан тарҕанан бестселлер буолан тураллар. Кини «харчыга хачыгырдаа-бакка, төттөрүтүн харчыны бэйэн тускар үлэлэттиэхтээххин» дьин бэргэн этиитин туһаммыт эбэтэр туһаныан баҕар дьон аармыйалара күн түүн хангаан иһэр. «Дьон-сэргэ тийиммэт буолуутун сүрүн төрүүгүнэн харчы дьин тутун билбэттэрэ буолар. Ол түмүгэр бары

Бу тэрилтэ үлэтин-хамнаһын сүрүн сыалынан – дьон-сэргэ олоһун уйгутун тупсарыи, харчыны иэс биэрии уонна нэһилиһнэйттэн бырыһыанга иэс ылыи буолар. Ол эбэтэр кыра суумалаах кредити кылгас кэм иһигэр элбэх туоһулуур докумуона суох биэрэр уонна төттөрүтүн дьонтон кредит ылаи, ый аайы бырыһыан төлөөн улаатыннарар иһэр.

Күн бүгүн «АартыкЭкспрес-

Ыйытык: Мин Соловьев Егор Иванович дьинмин. Бу күннэргэ дьин кэргэммитинэн итии дойдуга сыһыана бараары бэлэмнэе сылдьабыт. Уопускам харчытын илиибэр ыла иликпин, ол иһин 20 000 тыһ. солкуобайы икки нэдиэлэҕэ иэс ылыахпын баҕарабын. Сыһыанан кэлим даҕаны кредитпин төлөөн кэбиһиэм этэ. Кредит хайдах усулуобуйанан биэрэбитий?

Хоруй: Элбэх дьон сэргиир бопкуруоһун ыйышпыккытыгар махта. Бүгүндү күннэ «АартыкЭкспресКредит» 5 000 – 20 000 солкуобайга дьин кредити биір докумуонунан биэрэр-паспорт.

20000 солкуобайы күннэ 1,2 % биэрэбит. Бырыһыана 14 хонукка 3 360 солкуобай буолар. Ол эбэтэр, икки нэдиэлэнэн 23 360 төлүөхтээххит.

Ыйытык: Мин үйэм тухары учууталаабыт пенсионеркабын, аатым Екатерина Петровна Аммосова. Ыйыл биір хостоох квартиран атыылаатым уонна уурдаран улаатыннарар баран икки хостоох квартира ылаары былаанныбын. Сиэним үрдүк үөрэххэ үөрэнэ сылдьар, ыал буоллабына дьинэлиһпин баҕарабын. 1 500 000 солкуобайы икки сылга уурдардахпына төһө дохуоттанабын?

Хоруй: Ыйытыккыт иһин баһыыба. Билинни усулуобуйабытынан 2 сылга 48% буолар. Биірдиһилэн дьон харчытын уурдардаһына 13 % нолуок тутуллар, ол иһин нолуогун көбүрэтэн туран дохуоккут 2 сылынан 1 252 800 солкуобай буолар. Дуогабар болдьоҕо бүтэригэр илигитигэр 2 752 800 солкуобайы ылаабыт.

Хоруйдарга эппиэттээт Анастасия Стручкова – старшай менеджер.

«Кредит» тэрилтэ өнгөтүнэн туһаммыттар аһааннара элбии турар. Тэрилтэ сүрүн салайааччыта Марианна Валериевна Заболотская этэринэн, «АартыкЭкспресКредит» филиаллара 11 улуска – Аммаҕа, Горнайга, Мэнэ-Ханаласка, Уус-Алданга, Намга, Ньурбага, Хангаласка, Олүөхүмэҕэ, Бүлүүгэ, Чурапчыга уонна Сунтаарга үлэлии олорололор.

«АартыкЭкспресКредит» уратыта дьин кыра суумалаах кредити улахана суох бырыһыанга иэс биэрэбит уонна кредит курдук ылан ый аайы бырыһыан төлүүбүт. Биһиги үлэбитин Үп-харчы ырыһыангы федеральной сулууспата (ФСФР) уонна Центробанк кичэллээхтик хонтуруоллууллар, туох баар барыһытын, ороскуопутун кыбаартал аайы отчуоттаан иһэбит. Мань таһынан, үп-харчы эргииригэр үлэлиир тэрилтэлэр федеральной реестрдин испиһэргэ киірэ сылдьабыт. Онон биһиги үлэбит-хамнаспыт дьонкир уонна эрэллээх», – дьин бэлиэтиир.

Тэрилтэ үлэһиттэрэ кэрэ-бэлиэ дааталарга сөп түбэһиннэрэн клиентэригэр соһуччу бэлэх онорор үгүө үгэстээхтэр. Ол курдук, быйыл сайын хас биірдии харчы

уурдарыт киһиэхэ дьинэ-уокка туттуллар техниканы бэлэхтэбиттэр. Оттон Билии күнүн көрсө «Простая арифметика» акция чэрчитинэн, клиентэригэр харчыларын ааҕа-суоттуу сылдьалларыгар анаан калькулятор түнэспиттэр.

Интэриһиргээбит дьон «АартыкЭкспресКредит» тэрилтэ туһунан сиһилии билсэр

Сэнээрбиттэр, ыйытыылаахтар маньык аадырстарга сиһилии билсинг эбэтэр сибилигин эрийэн буор-босхо сүбэҕэ суруйтарын:

Бэнидьеһинник – чэппиэр: 9 ч. – 17 ч. Бэтинсэҕэ: 9 ч. – 16 ч.

Өрөбүл: субуота, баскыһыанна.

Дьокуускай к., Петровская уул., 19. 101-с офис. Төл.36-23-99, 25-16-88, 8(924)765-16-88.

Покровская к., Б. Ксенофонтав уул., 36/1, 3-с этээс, «Союз» Эргийэн Дьинэ, төл. 8(41144)43-981

Бэрдийгэстээх сэл., С. Данилов уул., 24Б, «Аист» аптека, төл. 8(41131)42-729

Майа сэл., Манчаары уул., 4. 13-с офис. «Максим» Эргийэн Дьинэ, төл. 8(41143)41-782

Бороһон сэл., Ленин уул., 42. Төл. 8(41161)42-967

Нам сэл., Илья Винокуров уул., 2. Универмаг. Төл. 8(41162)43-086

Ньурба к., Пионерская уул., 37. 10-с кэб. «Европа Здание», төл. 8(41134)22-281

Амма сэл., Партизанская уул., 26, 29-с офис, 2-с этээс, «Олонхо» Эргийэн Кинэ, төл. 8(41142)41-766

Өлүөхүмэ к., Кыайыи 50 сыла уул., 60. 2-с этээс. Төл.8(41138)41-920

Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 21. «У Егора» Эргийэн Дьинэ, 3-с этээс. Төл. 8(41151)41-0-08

Бүлүү к., Ярославская уул., 32, 2-с этээс, 2-с офис. Төл. 8(41132)43-7-24

Сунтаар сэл., Октябрьская уул., 78/2. Төл. 8(41135)21-3-28

төлөпүүнүт – 8(4112)36-23-99. Тэрилтэ сүрүн офиса Дьокуускай куорат, Петровская уулуссатын 19 дьинэ. Билсэр төлөпүүнүт – 8(4112)36-23-99.

Уурдары харчыга этиһлэр

аата	сыллааһы %	болдьоҕо
Бронзовый	36%	12 ыйга
Серебряный	40%	18 ыйга
Золотой	48%	24 ыйга
Платиновый*	49%	йга

*акция 2014 сыл сэтиннн 30 күнүгэр дьинэ ытыллар

Ирдэнэр докумуоннар:

Нэһилиһнэйттэн: пааспар уонна ИНН

Тэрилтэттэн: устав, салайааччы аһаммытын туһунан боротокуол эбэтэр быһаарыи, бэрэстэбиитэл пааспара уонна дэбиэриннэс, ЕГРЮЛ-тан ыпписка, ОГРН сиби-диэтилиһтибэтэ, ИНН.

Нэһилиһнэйттэн дохуот 13%-на нолуокка тутуллар.

Тэрилтэттэн нолуок тутуллубат.

Общество с ограниченной ответственностью «Микрофинансовая организация АартыкЭкспресКредит»

ОГРН 1051402231451 ИНН 1435164158 Р еестр МФО 2120814001726

ВЫСТАВКА-ЯРМАРКА!!!

18,19 Ноября

с. 1 - Хомустаах
СДК «Алгыс»
ул. Северная, 1

TelMart
ТЕЛЕФОНЫ АКСЕССУАРЫ

sprinter
техника для офиса

ТЕЛЕЗАВР

СОПРОТИВЛЕНИЕ
КОМПЬЮТЕРЫ И КОМПЛЕКТУЮЩИЕ

НОУТБУКИ И АКСЕССУАРЫ
РЕСПЕКТ

**ТЕЛЕВИЗОРЫ,
НОУТБУКИ,
КОМПЬЮТЕРЫ,**

**ПРИНТЕРЫ,
ПЛАНШЕТЫ,
ТЕЛЕФОНЫ,**

И МНОГОЕ ДРУГОЕ!

Справки по телефону:

26-20-30

РАССРОЧКА 0% низкие цены

® Приглашаем вступить в долевое участие на строительство объекта «Многоквартирный жилой дом по ул.Якутская в квартале 4 г.Якутска».

Застройщик: ООО «Строй-Индустрия»
Срок сдачи дома – 4 квартал 2015г.
Стоимость квадратного метра от 58 т.р.
Стоимость квартиры от 2 млн 214 т.р.
Тип дома: монолитно-каркасный
Разрешение на строительство №RU 14301000-205-14 от 16.10.2014г.
Договор аренды земельного участка № 09-1/2014-0483 от 29.05.2014
Аккредитация в ОАО «Сбербанк России». Возможно оформление ипотеки в офисе продаж застройщика ООО «Новые Высоты».
Проектная декларация размещена в газете «Эхо столицы», №12 (2346) от 24 октября 2014г.

По всем вопросам обращаться в по адресу: г.Якутск, ул. Орджоникидзе, д.54, 3 этаж, ООО «Новые Высоты»
К.т. 25-23-45, 89142339068, 26-26-88

Уважаемые жильцы, собственники аварийных многоквартирных домов переселяемых в 2014 г. по республиканской адресной программе «Переселение граждан из аварийного жилищного фонда с учетом необходимости развития малоэтажного жилищного строительства на 2013-2017 годы»: ул. Колмогорова, 11, ул. Ленина, 2/1, ул. Строительная, 2, ул. М. Аммосова, 39, ул. Чернышевского, 24, ул. Чернышевского, 31, ул. Чернышевского, 37, ул. Чернышевского, 41, просим представить имеющиеся документы на жилые помещения в администрацию МО «Ленский наслег».

® Продаю или меняю а/м Honda StepWGN 1999 г.в. 4ВД, объем двиг. 2 л, 7 мест - 260 т. руб. Торг.
Тел. 89644242362

Информационно-образовательный отдел Намского педагогического колледжа предлагает следующие услуги:

1. Аренда проектора – 1000 руб. (1 сутки)
  2. Аренда экрана – 300 руб. (1 сутки)
  3. Аренда конференц-зала (полностью оборудованный мультимедийной техникой) – 2000 руб. (1 час)
  4. Установка ПО и ремонт ПК – согласно прейскуранту
- Услуги издательского центра:**
1. Цветная широкоформатная печать (841x594) – от 500 руб.
  2. Копирование и распечатка – от 5 руб.
  3. Тиражирование на дубликаторе – от 2,5 руб.
  4. Брошюрование – от 5 руб. за один экземпляр
  5. Цветная распечатка на лазерном и струйном принтерах – от 28 руб.
  6. Разработка дизайн-макета – от 250 руб.
  7. Переплет пластиковыми пружинами – от 35 руб.
  8. Твердый переплет – 400 руб.
  9. Термоклеевой переплет – от 13 руб.
  10. Изготовление стендов – от 1800 руб. (с 4 кармашками формата А4)
- Обращаться по адресу: с. Намцы, ул. Студенческая, 1, учебный корпус, каб. 222 и 210.
Справки по телефону: 41-909 (в рабочее время, выходной – сб, вс.)

Ателье «Ай-тик»

Услуги:

1. Прачка. Принимаем белье из адреса и доставляем до адреса (стирка, сушка, глажка).
2. Химчистка. Принимаем заказы на химчистку одежды, ковров и т.д.
3. Муж на час. Выполняем разовые работы, цены от объема работы.

Пункт приема заказов: с. Намцы, ул. И. Винокурова, 12, тел. 89248688991

Требуется швея-раскройщик с опытом работы.

® Эти-хааны чөлүгэр түһэрэр, өйү-санааны сытылыгыр, сөбөрэни тупсарар, дьэини-уоту ыраастыыр туох да киһиэхэ куттала суох, айылҕа хайдах айбытынан оноһуллубут бородуксуйаны боруобалаа, тускар туһан. Кэлэн сураc, ыйыталас, сөп диэбиккин бэйэбэр атыылас.
Биһиги аадырыспыт: «Талба» ырыынак, 2 этээс, 30 павильон.
Билсэр тел. 89681515653, 89681515652

® Предлагаю услуги инженера-эколога, эколога организации. Разработка и согласование природоохранных проектов (НДС, ПДВ, ЗСО), расчет НВОС и т. д. Цена договорная.
Конт. Тел. 89141098026, e-mail: ecolog-14@mail.ru

УНУРЭХ ТЫТТАР

Убаастыыр ветераммыт, Российской Федерация үөрэҕиритин туйгуна, педагогической үлэ ветерана **ХАЧИРОВА АВГУСТА ПЛАТОНОВНА** 65 сааскын туолбут дьоһун-мааны күнүгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Августа Платоновна, Эйиэхэ күн сиригэр баар бары үтүөнү, кэрэни эрэ баҕаран туран, Эн үлэҕэ эппиэтинэстээх сыһыангың, ирдэбил-гин бэлиэтиибит, холобур оностобут. Тус бэйэбэр кытаанах доруобуйаны, дьоду-соргуну, дьэи кэргэнгэр этэнгэ буолууну баҕарабыт!
Затон оскуолатын коллектива уонна профсоюз комитета

Олоҕум эрэллээх аргыһа, тапталлаах аҕабыт, күндүтүк саныыр эһэбит, күтүөспүт, убайбыт, таайбыт, 1 Хомуस्ताах, Партизан нэһиэктэрин Бочуоттаах гражданина, РФ журналистарын союһун чилиэнэ, үлэ ветерана **ИВАНОВ ИННОКЕНТИЙ ИННОКЕНТЬЕВИЧ** 65 сааскын туолбуккунан үөрэн-көтөн туран ис сүрэхпиттэн эбэр-дэлибит!

Биһиги туспутугар ахсаабат кыһамныын, уҕараабат болломтон, истин, сылаас сыһыанын, тапталын иһин тылынан бэриллэбэт махталбытын тиэрдэбит. Күндү киһибиһигэр баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, баҕа санаа бастыгың, үтүө санаа үтүмэниң, кырдыары билбэккэ биһиэхэ сүбэ-ама, күүс-көмө, холобур буола сырыт. Бар дьонун ытыктабылыгар бигэнэн, дьэи кэргэнгэр тапталыгар уйдаран уһун үйэлэн, этэнгэ сырыт дьон алгыһыбыт!

Эбэрдэни кытта кэргэниң, оҕолорун, кийитиниң, сиэннэриң, Сийтэттэн Уваровскайдар, Ивановтар, Чурапчыгтан, Дьокуускайтан, Кангаластан Окочешниковтар, Мэнэ-Хангаластан Ноговицыннар

Дорогую, любимую маму, бабушку, ветерана труда **КРИВОШАПКИНУ МАРИЮ ТИХООНОВНУ**, от всей души поздравляем с 70-летним юбилеем!

Желаем крепкого как якутский алмаз здоровья, отличного настроения, любви и счастья! Пусть добрые улыбки согревают

Гостеприимный и уютный дом,
А дороге люди окружают
Своей заботой, нежностью, теплом!
С ил. дети, невестки, зятья, внуки

Убаастыыр ветераммытыгар, бииргэ үлэлэ-бит коллегабытыгар **МАРГАРИТА ЕГОРОВНА ИВАНОВА** 65 сааскын туолар бэлиэ күнүгүнэн эйэбэс-эриэккэ эбэрдэбитин тиэрдэбит!

Үүнэр көлүөнэни иитигэ элбэх сыраҕын, кыһамныын биэрэн чиэстээхтик үлэлээбиккинэн киз туттабыт. Эдэр корресподеннар постарын салайан элбэх оҕо айар-суруйар дьоһурун сайыннарытын. Би-иргэ алтыспыт дьонгор эйэбэс сыһыанын, ыллыктаах сүбэн-амаҥ, көмөн иһин махтал тыгларынан этэбит.

Аймахтарын сылаас сыһыаннарынан угуттанан, тулалыыр дьонун-сэргэн ытыктабылларынан, тапталларынан арчыланан, өссө да уһундук, дьоллоохтук олоҕор.

1 Хомуस्ताах орто оскуолатын коллектива.

Күндү кыыспыт, тапталлаах күн күбэй ийэбит, эйэбэс эбэбит, эдэрийбит **ТАТЬЯНА ИННОКЕНТЬЕВНА МАЛЫЦЕВНА** 60 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ, алгыстаах күнүгүнэн, өрөгөйдөөх үбүлүө-гүнэн ис сүрэхтэн тахсар истин тыгларынан эбэрдэлибит!

Сылайары билбэккэ биһиги туспутугар ахсаабат кыһамныын, уҕараабат тапталын иһин барҕа махталбытын этэбит. Күндү киһи-битигэр үгүс үөрүүнү, чэгиэн доруобуйаны, кырдыары билиммэккэ билинниң курдук эрчимнээхтик үөрэ-көтө, сүбэли-амалы сыл-дэргар баҕарабыт. Оҕолорун, сиэннэриң тапталларыгар уйдаран уһундук, дьоллоохтук олоҕор дьон алгыһытын тиэрдэбит.

Эбэрдэни кытта ийэн, аҕан, оҕолорун, сиэннэриң, бииргэ төрөөбүттэриң, чугас аймахтарың

Күндүттэн күндү кэргэммин, аҕабытын, эһэбитин, хос эһэбитин **ОЛЕСОВ ИННОКЕНТИЙ ИННОКЕНТЬЕВИЧ** 84 сааскын туол-бут күнүгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, биһиэхэ куруутун мын-дыр өйгүнэн, дьоһун дьаһалгынан күүс-көмө буолаһын. Оҕолорун, сиэннэриң, хос сиэннэриң ситиһилэринэн, үтүө сыһыаннарынан уйдаран үөрэ-көтө сырыт.

Эбэрдэни кытта кэргэниң, оҕолорун, сиэннэриң, хос сиэннэриң, кийиттэриң, күтүөттэриң

НАМСКАЯ ВЕТЕРИНАРНАЯ ЛЕЧЕБНИЦА С 10 НОЯБРЯ 2014 Г. ПРОВОДИТ ВАКЦИНАЦИЮ ПРОТИВ БЕШЕНСТВА СОБАК И КОШЕК. УКЛОНЕНИЕ ОТ РЕГИСТРАЦИИ И ВАКЦИНАЦИИ ЖИВОТНЫХ, ВЛЕЧЕТ ЗА СОБОЙ НАЛОЖЕНИЕ АДМИНИСТРАТИВНОГО ШТРАФА. ПРОСИМ СОБЛЮДАТЬ «ПРАВИЛА СОДЕРЖАНИЯ СОБАК И КОШЕК».
Наш адрес: с. Намцы, ул. Ч. Винокурова, 12, раб. тел. 41-154

ПРОДЛЕНО ВСТУПЛЕНИЕ В ПРОГРАММУ ГОСУДАРСТВЕННОГО СОФИНАНСИРОВАНИЯ ПЕНСИИ

В связи с изменениями в федеральном законодательстве, в условиях участия в Программе государственного софинансирования пенсии произошел ряд изменений. Так, возможность вступления в Программу продлена до 31 декабря 2014 года, а возможность сделать первый взнос для ее «активации» – до 31 января 2015 года. Сделать первый взнос в эти сроки могут и те участники Программы, которые не сделали этого ранее в 2009-2014 гг.

Таким образом, всем тем, кто вступил в Программу в период с 1 октября 2008 года по 31 декабря 2014 года и сделал первый взнос до 31 января 2015 года включительно, государство обеспечит софинансирование добровольных взносов на будущую пенсию в течение 10 лет при условии уплаты взносов в сумме не менее 2 000 рублей в год.

При этом, как и раньше, закон позволяет участнику Программы, уже сделавшему хотя бы один добровольный взнос, как приостановить уплату взносов, так и возобновить ее на годовой основе.

С момента вступления в силу нового за-

кона государство будет софинансировать взносы только тех граждан, которые еще не вышли на пенсию. Если же гражданину назначен любой вид пенсии по линии Пенсионного фонда, то он по-прежнему имеет право на участие в Программе и внесение добровольных взносов, однако софинансироваться эти взносы не будут. ПФР еще раз подчеркивает – это нововведение касается только новых участников Программы и не распространяется на пенсионеров, которые в нее уже вступили.

Изменения коснулись и сроков обращения за назначением единовременной выплаты из средств пенсионных накоплений, которые в том числе могут включать в себя средства, сформированные в рамках Программы госсофинансирования пенсии. Напомним, если при выходе на пенсию объем пенсионных накоплений гражданина в общей сумме его пенсии составляет пять или менее процентов, пенсионные накопления выплачиваются в виде единовременной выплаты. Теперь такая выплата производится не чаще, чем один раз в пять лет.

Подробная информация о Программе государственного софинансирования пенсии – на сайте www.pfrf.ru и по телефону 42390

САХАБАЗАЛЬТ
завод базальтовых материалов

ВНИМАНИЮ ЯКУТЯН!
"Завод базальтовых материалов" в ноябре и декабре 2014 г. проводит **ПРЕДНОВОГОДНЮЮ СУПЕРАКЦИЮ!**

ПОКУПАЙТЕ УТЕПЛИТЕЛИ "САХАБАЗАЛЬТ" марки П-75 со СКИДКОЙ 15 % по цене 4 100 рублей/м³!

А также значительное **СНИЖЕНИЕ ЦЕН** на плиты:
ПП-60 - 3 900 рублей/м³
П-125 - 5 900 рублей/м³!

Закрывая договора на сумму свыше 100 тысяч рублей до 31 декабря 2014 г., Вы можете получить:
• денежные призы на сумму 100 тыс. рублей
• СУПЕРПРИЗ - ДОМОКОМПЛЕКТ базальтового дома площадью 54 кв.м. стоимостью 900 тыс.рублей!

Пятеро якутян уже стали счастливыми обладателями денежных призов на сумму 132 тыс. руб.

ПРОКОПЬЕВА Светлана Святославовна
МАТВЕЙЧУК Юрий Васильевич
ФОМИНА Федора Ивановна

Подробности по тел.: 40-39-20
г. Якутск, ул. Орджоникидзе 36/1 (LG Саха-центр), офис 408, тел.: 40-39-20, 40-22-22

*Данная акция не является стимулирующей лотереей, на нее не распространяются требования Федерального закона РФ №138-ФЗ от 11.11.2003 г. «О лотереях» и направлять уведомление в уполномоченный государственный орган не требуется.

УВАЖАЕМЫЕ ПОТРЕБИТЕЛИ ГАЗА!

УГРС ОАО «Сахатранснефтегаз» сообшодет, что с 01 ноября 2014 г. утверждены розничные цены за природный (сетевой) газ на коммунально-бытовые нужды для населения Постановлением Правления Государственного комитета по ценовой политике-РЭК РС(Я) от 23 октября 2014 г. №141.

Тарифы на газ природный (сетевой)

поставляемый ОАО «Сахатранснефтегаз» населению РС(Я) на коммунально-бытовые нужды

№ п/п	Виды услуг	Розничная цена с НДС в руб./1000 м³	Нормы потребления по Постановлению № 630 от 22.11.99	Справочно: размер платы в месяц при отсутствии прибора учета расхода газа (розничная цена* норма потребления/1000 м³)
1	– Приготовление пищи и нагрев воды с использованием газовой плиты (в отсутствии, других направлений газа):			
	– город	7691,50	10,78 м³/чел.	82,91 руб. на 1 человека
	– село	6134,80	10,78 м³/чел.	66,13 руб. на 1 человека
2	– Приготовление пищи и нагрев воды с использованием газовой плиты и нагрев воды с использованием газового водонагревателя при отсутствии центрального горячего водоснабжения (в отсутствии других направлений использования газа):			
	– город	7691,50	17,90 м³/чел.	137,68 руб. на 1 человека
	– село	6134,80	17,90 м³/чел.	109,81 руб. на 1 человека
3	– Отопление с одновременным использованием газа на другие цели (кроме направлений использования газа, указанных в пунктах 4,5 настоящего приложения)			
	– город (отопление)	4579,50	7,5 м³/м²	34,35 руб. на 1 кв.м.
	– город (приготовление пищи и нагрев воды с использованием ГП и нагрев воды с использованием газового водонагревателя при отсутствии центрального горячего водоснабжения)	4579,50	17,90 м³/чел.	81,97 руб. на 1 человека
	– село (отопление)	3646,70	7,5 м³/м²	27,35 руб. на 1 кв.м.
	– село (приготовление пищи и нагрев воды с использованием ГП и нагрев воды с использованием газового водонагревателя при отсутствии центрального горячего водоснабжения)	3646,70	17,90 м³/чел.	65,28 руб. на 1 человека
	– село (приготовление пищи и нагрев воды с использованием ГП и нагрев воды с использованием газового водонагревателя при отсутствии центрального горячего водоснабжения)	3646,70	17,90 м³/чел.	65,28 руб. на 1 человека
4	– Отопление нежилых помещений (кроме направлений использования газа, указанных в пунктах 3,5 настоящего приложения)			
	– город	4288,70	5,7 м³/м²	24,45 руб. на 1 кв.м.
	– село	3646,70	5,7 м³/м²	20,79 руб. на 1 кв.м.

Напоминаем, что оплата за газ должна производиться ежемесячно не позднее 10-го числа следующего за расчетным. При просрочке платежей в соответствии со ст. 155 ЖК РФ начисляются пени. В случае непогашения долга поставщик вправе прекратить поставку газа.

Пункты приема платежей за газ:

- касса УГРС ОАО «Сахатранснефтегаз» Намский ЭГУ
- Адрес: с. Намцы, ул. Ц. Аммосовой, д. 7
- Режим работы: 08.00-17.00 без обеда
- Выходной: суббота-воскресенье
- отделения почтовой связи
- ОАО «Сбербанк России»
- ОАО «Россельхозбанк»
- Энергосбыт ОАО АК «Якутскэнерго»

Абонентский отдел Намского ЭГУ УГРС ОАО «Сахатранснефтегаз», тел. 8 (41162) 41493

КЭРИЭСТЭБИЛЭР

Биһиги аҕабыт, элэккэй эһэбит, убаастыыр убайбыт, уһун сылга биһиргэ олоһорбут кэргэним Винокуров Иван Иннокентьевич ыарахан ыарыттан орто дойдуну олоһуттан барбыта сэттиньи 18 күнүгэр номхун түүрт уон хонугун туолар.

Аҕабыт Уһэнэ Халыма оройуонун Арыылаах нэһилигэр 1942 с. бэс ыйын 12 күнүгэр колхозтаах Мария Егоровна, Иннокентий Алексеевич Винокуровтарга тобус оҕолоруттан үһүс оҕонор күн сириин көрбүтэ. Ийэлээх аҕалара бэйэлэрин үтүө холобурдарынан оҕолорун үлүһэ-үөрэххэ сыстаҕас буоларга үөрөһүтүтэрэ-такайбыттар. Ол иһин оҕолоро бары үтүөкөн үлэһит, дьобурдаах, саҕаас буола улааппыттар. Аҕабыт төрөөбүт нэһилигэр совхоз бары үлэтигэр үлэлиин сылдьан армияга ыгырыллан Челябинск-40 байыаннай чааска сулууспалаан кэлэн совхоз направлениетынан Дьоккуускайдаагы автооскуоланы бүтэриэбиттэн олохун техниканы кытта сибээстээбитэ. Ханнык да массына буоллун, тыраахтар да буоллун туга алдыаммытын эндэппэккэ билэрэ. Ийэбитинээн ыал буолан ийэбит дойдутугар Намга кэлэн олохсуйбуттара. Нам сириин иккис төрөөбүт дойдутунан ааҕара. Олоһун түүрт онтон тахса сыла манна ааспыт. Аҕабыт эдэр эрдэбиттэн элэккэй, эйгэс майгылаах буолан дьону кытары түргэнник биһиргэ тылы булар. Хайа да төрилтэ үлэстээтэр киһи уонна үлэһит быһытынан сирдэрбэт этэ. Амарак, аһыныгас майгылааҕа, билэр дьонно тугу да көрдөөтөллөр, тулуймуна, толорор үгэстээҕэ.

Тийэх суолугар агаарар ыарахан күннэрибитигэр өйбүл буолбут бары чугас дьоммутугар, ыраахан-чугастан хомолтолурун биллэрбит аймактарбытыгар, биһиргэ төрөөбүтүгэр ис сүрэхтэн этиллэр махталбытын биллэрэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ

Бу сыл сэттиньи 19 күнүгэр оскуолаҕа биһиргэ үөрэммит доһорбут, Санкт-Петербурдаагы А.И.Герцен аатынан Росийскай государственнай педагогикай университет профессора, филологикай наука доктора Артемьев Николай Матвеевич күн сириттэн барбыта 40 хонугун туолар.

Доһорбут суох буолбут сураҕа биһиргэ, оҕо сааһын дьоллоох кэмнэрин тэнгэ алтыһан, «энмин» дэсирһэн улааппыт табаарыстарыгар ыраас халлаанга этин эппитини сааллыбыта. Оннук соһуччу этэ. Бүтэһик кэлэн барытыгар, ааспыт сайын үксүбүтүгэр ыалдыттан, дойдубутугар II Хомустаахха көрсөн, айылҕа сыһынан, дуоһуя кэспэтэн, оҕо сааһын ахтыһан, санаһан араһыбыттыг. Тугу да сэрэйбэтэхпит.

Николай Матвеевич 1952 сыллаахха алтынны 14 күнүгэр II Хомустаахха учуутал, фронтовик, «Албан аат» уордан кавалера Артемьев Матвей Никифорович дьиз кэргэнигэр күн сириин көрбүтэ. Оҕо сааһа улуу Өлүгөн өрүс биэрэгэр, II Хомустаах кэрэ айылҕалаах сиригэр-уотугар ааспыт.

Коля кыра кыластан оскуоланы бүтэриэхпитигэр дылы оҕо-оҕо курдук мениктээтэхпитинэ тэнгэ мениктэһэн, тэнгэ оонньоон, оскуолаҕа ыытыллар араас тэрээһиннэргэ тэнгэ кыттыһан, күлүн-оонньоон оҕо сааспыт дьоллоох кэмнэрин биһиргэ атаарбытыг. Бары биһиргэ оҕолорун курдук эйэлээхтэн тутуһан улааппытыг. Ол сыһыаммытын билингэ дылы илдэ сылдьабыт. Омуна суох хас сыл айы түмсөн, кэспэтиһэн, оонньоһон, уруту-хойуккуну ахтыһан аһарбыт биһиргэ олус күндү.

Николай Матвеевич олоһун суола сырдык, далаһыннаах, үрдүк ситиһиллэрдээх. 34 сыл устата хотугу нуруоттар, тустаан долганнар тыллары үөрэтигэ анаата. Долган омок суруга-бичигэ сайдытыгар улахан кылааты киллэрбит биһиги эрэ дойдубутугар буолбакка, аан дойдуну научнай эргимтэтигэр билибит бөдөн, уһундукчулаах ученай-тиорколог быһытынан сыана-

былы биэрэллэр эбит.

120-чэ научнай, научнай-методическай үлэлэри, ол иһигэр монографиялары, элбэх үөрэтэр пособиелары, учебниктары, научнай ыстагылар суруйан халларда.

Аҕыйах сылаҕа долганнар түөлбөлөөн олоһор Анаабыр улуһун Урүг – Хайа нэһилигэр тийэн

долган омок бэрэстэбиттэллэрин көрсөн, кэспэтиһэн, хас да суумка муһунан долган тылыннан кинигэ, учебник бөһүнү Санкт-Петербуртан соһон илдэн бэлэхтээбитэ. Инникитин да үлэлэр былааннааҕа...

Үлэтин чэрчитинэн үгүс омок дойдунуларга сылдьан, араас таһымнаах научнай конференцияларга, симпозиумнарга тыл этэн, дакылаат аҕаан кыттыһы ылбыт.

Николай Матвеевич төрөөбүт дойдутун муһура суох таптыыра. Түгэн көһүннэр эрэ командировкаланан (ЯГУ государственнай экзаменнары тутар хамыһына салайааччытынан) эбэтэр уопсукатын кэмигэр кэлэн сыһынан барара. Сахатын сириин саамай кэрэ кестүүлээх сирдэригэр – Өлүгөнэ очуостарыгар, Буотамаҕа, Аммаҕа, Тааттаҕа, Анаабырга уо.да. сылдьатылаабыта, сөхпүтэ-махтайбыта.

Россия биһир улахан үрдүк үөрэҥин кыһатын профессор, алтайскай нуруоттар тылларын, фольклорун, литературатын үөрэтэр кафедра тын сэбиэтин сэйэ, Россия наукаларын академиятын, Санкт-Петербурдаагы Арктическай наукалар академиятын чилиэннэрэ, Россия үрдүк үөрэҥин Бочуоттаах үлэһитэ, Саха Республикаһын үөрэҥин туйгуна, «Учууталлар учууталлары», «Гражданскай килбиз» бэлэһэлэринэн наһараадалааммыт Артемьев Николай Матвеевич сырдык мессүөнэ, үтүө аата биһиргэ барытыгар сырдык сулус буолан сыдыаһа, сырдык туруоҕа.

Эн биһиргэ өрүү тыһынаахкын!

Оскуолаҕа биһиргэ үөрэммит оҕо сааһын доһотторо

© Продаётся 3-хкомн. квартира в 4-хкв. доме с отдельным входом в квартиру через свою территорию. Внутри территории: котельная 3х6, душ, 2 теплицы. Помимо этого имеется огражденная усадьба с надворными постройками: баня, туалет, хотон, гараж, курятник – 970 т.р. Торг. Тел. 89142348728, 89142898480

Утерянный паспорт самоходной машины №ТТ072774, выданный на трактор Kubota GL-23DT, просьба вернуть за вознаграждение. Тел. 89142852683

Найдено водительское удостоверение на имя Васильева Алексея Николаевича, 28.01.1980 г.р. Тел. 89681571272

Нэлэгэр кэннигэр үрдүк, кураанах дьиз тутуллар, 10 суотайдаах сир учаастагын атылыбыт (элбэх оҕолордоох дьон уһайбалара). Уһайба бас биллигэ сылдьар, сыаната – 250 т.с.

1 Хомустаахха турар 7х11 м иэһнээх төгүрүк маһынан тутуллубут дьиз көндөгө атылылар, сыаната – 300 т.с.

2001 с. оҕоһуллубут “Гранд Эскудо” массына, өнгө маһан, уһун кузовтаах, рамнай, 7 киһи олоһор мизгэлээх, 4 ВД блокировкалаах, конструктор, распил буолбатах, толору пошлина, сыаната – 300 т.с.

Харчыгытын харыстаан, байга-дуолга кубулутун.

Билсэр тел. 89243673621, 89243673619

<p>Выражаем глубокое соболезнование Ирине Петровне, нашей однокласснице Любушке и всем близким, по поводу кончины горячо любимого мужа, отца</p> <p>КОЛПАШНИКОВА Петра Николаевича. Скорбим вместе с вами. 11 «в» класс, 2005 г., НСШ №2</p> <p>Күндү тапталлаах аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит, «Бочуот знага» уордан кавалера, СР тыа хаһаайсытыбын Бочуоттаах ветерана, Нам улуһун, Хатын-Ары нэһилиэк ытык киһитэ, үлэ, тыыл ветерана</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович уһун, ыарахан ыарыттан сэттиньи 11 күнүгэр олохтон туораабытын доһотторугар, үөлээннээхтэригэр, билэр дьонугар диригиник курутуһан туран иһитинэрэбит.</p> <p>Оболоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ</p>	<p>Убаастыыр аҕа табаарыспыт, ветеран суоплар, тыыл ветерана, «Бочуот знага» уордан кавалера, Нам улуһун уонна Хатын-Ары нэһилиэгин ытык киһитэ</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытынан оболоруугар, сиэннэригэр диригин кутурбаммытын биллэрэбит.</p> <p>Габышев Валер, Маркова, Бетюнская, Попова, Петрова</p> <p>Өр сыларга ыаллы олоһорбут, эн-мин дэһэн убаастыыр, убай курдук саныыр күндү киһиби, ыл аҕата, эһэтэ, хос эһэтэ</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович уһуннук ыалдыан олохтон туораабытын диригин кутурбаммытын тизрэдэбит.</p> <p>Неустроевтар дьиз кэргэттэрэ</p>
<p>Ытыктабыллаах аймакпыт, Нам улуһун, Хатын-Ары нэһилиэгин Бочуоттаах гражданина, үлэ, тыыл ветерана, «Бочуот знага» уордан кавалера</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович уһуннук ыалдыан күн сириттэн туораабытынан аймактарыгар, оболоруугар, сиэннэригэр диригин кутурбаммытын тизрэдэбит.</p> <p>Мэнэ-Хангалас Табагыттан Павловтар, Аппааньтан Павловтар, Шумиловтар, Савиннар</p>	<p>«Нам улууһа» МТ дьаһалтата, улуустаагы ветераннар сэбиэттэрэ, «Бочуот знага» уордан кавалера, СР тыа хаһаайсытыбын Бочуоттаах ветерана, Нам улуһун, Хатын-Ары нэһилиэк ытык киһитэ, тыыл, үлэ ветерана</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович уһун, ыарахан ыарыттан олохтон туораабытын оболоруугар, сиэннэригэр, чугас аймак-билэ дьонноруугар диригин кутурбаммытын тизрэдэбит.</p>
<p>Күндүтүк саныыр убайбыт, үлэ, тыыл ветерана, «Бочуот знага» уордан кавалера, суопларда суопларда, Нам улуһун ытык киһитэ, Хатын-Ары нэһилиэгин Бочуоттаах олохтооһо</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович 84 сааһыгар уһун, ыарахан ыарыттан орто дойдуну олоһуттан туораабытынан кини оболоруугар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, күтүөтүгэр, кийитигэр, бары аймактарыгар диригин кутурбаммытын тизрэдэбит.</p> <p>Намтан быраата Иван Иванович, кийитигэ Ольга Егоровна, кинилэр оболоро, күтүөттэрэ, сиэннэрэ</p>	<p>Хатын Ары нэһилиэгин «Чороон» сыһынал кинин директоругар, убаастыыр коллегатыгар, дьүөгэбитигэр Пономарева Саргылана Даниловнаҕа, кэргэнигэр, СК эвукоржиссеругар Ариан Ивановичка, оболоруугар, сиэннэригэр тапталлаах аҕалара, эһэлэрэ, хос эһэлэрэ, Нам улуһун, Хатын-Ары нэһилиэгин Бочуоттаах олохтооһо, «Албан аат» билиэ кавалера, тыыл, үлэ ветерана</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович ыарахан ыарыттан күн сириин олоһуттан барбытынан диригин кутурбаммытын тизрэдэбит.</p> <p>Культура үлэһиттэрин идэлээх сойуһун улуустаагы кэмитиэтэ</p>
<p>Өр сыларга ыаллы олоһорбут, биһиргэ алтыспыт убаастыыр доһорбут, үлэ, тыыл ветерана, «Бочуот знага» уордан кавалера, Нам улуһун, Хатын-Ары нэһилиэгин Бочуоттаах гражданина</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович уһун, ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан оболоруугар, сиэннэригэр диригин кутурбаммытын тизрэдэбит.</p> <p>Д.И., Д.Ф. Томскайдар, И.А., А.П. Сивцевтар, Т.И. Евсеева</p>	<p>Биһиргэ үөрэммит дьүөгэбитигэр Евсеева Антонина Даниловна таптыыр аҕата, Алпааны бөлүөлөгүн олохтооһо, үлэ, тыыл ветерана, «Бочуот знага» уордан кавалера, Нам улуһуна уонна Хатын-Ары нэһилиэк ытык киһитэ, чулуу механизатор, оройон хас да төгүлээх чемпион суоплара, спорт уонна уус-уран самодельность актыбыһынай кыттылааҕа</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович уһуннук, ыарахан ыалдыан олохтон туораабытынан диригин кутурбаммытын тизрэдэбит.</p> <p>Хатын-Ары орто оскуолатын 1975 с. ыпыһа</p>
<p>Үгүс сыларга эн-мин дэһэн биһиргэ алтыһар табаарыстарытыгар, дьиз кэргэн эрэллээх доһотторугар Ольга Егоровна, Иван Иванович Павловтарга ытыктыыр, таптыыр кырдыгас убайдарга, суопларда суопларда, Алпааны сэл. төрүт олохтооһо, үлэ, тыыл ветерана, Нам улуһун, Хатын-Ары нэһилиэгин Бочуоттаах киһитэ, «Албан аат» билиэ хаһаайына</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович уһун, ыарахан ыарыттан орто дойдуну сүпсүлгэннээх олоһуттан букатыннаахтык барбытынан диригин кутурбаммытын тизрэдэбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстээбит.</p> <p>Доботторг Р.Н., И.К. Гороховтар, М.С. Макарова, А.П., М.И. Шапошиковтар уонна бары 10 «в» – 1966 с.</p>	<p>Нам улуһун Хатын-Ары нэһилиэгин 1 №-дээх «Хатынчаан» дьүөгэтигэр биһиргэ үлэһит коллегаты Винокуров Николай Николаевичка тапталлаах эһэлэрэ, Хатын-Ары нэһилиэгин Бочуоттаах гражданина, үлэ, тыыл ветерана, «Бочуот знага» уордан кавалера</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович уһуннук ыалдыан күн сириттэн туораабытынан аймактарыгар, оболоруугар, сиэннэригэр диригин кутурбаммытын тизрэдэбит.</p> <p>«Хатынчаан» д/с коллектива</p>
<p>Үлэ, тыыл ветерана, «Бочуот знага» уордан кавалера, Нам улуһун уонна Хатын-Ары нэһилиэк ытык киһитэ, чулуу механизатор, оройон хас да төгүлээх чемпион суоплара, спорт, уус-уран самодельность ветерана, элбэх оҕо амарах аҕата, элбэх сиэн эйгэс эһэтэ</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан өр сыларга биһиргэ алтыһан үлэстээбит коллегатытыгар, кыһытыгар, «Чороон» сыһынал кинин директоругар Пономарева Саргылана Даниловнаҕа, күтүөтүгэр Васильев Ариан Ивановичка, биһиргэ төрөөбүтүгэр, оболоруугар, сиэннэригэр диригин кутурбаммытын тизрэдэбит.</p> <p>Носкова К.П., Кривошапкина А.М., Слепцова В.Р., Матвеева А.Т. уонна «Чороон» сыһынал кини коллектива</p>	<p>Үйэбит туһары биһиргэ алтыһан сылдьабыт үтүөкөннээх үөлээннээхпит</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан кини оболоруугар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр диригин кутурбаммытын тизрэдэбит.</p> <p>Г.А., А.А. Марковтар дьиз кэргэттэрэ</p>
<p>Хатын-Ары нэһилиэгин олохтооһо, тыыл, үлэ ветерана, Нам улуһун уонна Хатын-Ары нэһилиэгин ытык киһитэ</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович күн сириттэн барбытынан биһиргэ үөрэммит доһорбутугар Пономарева Саргылана Даниловна уонна кини дьиз кэргэттэригэр диригин кутурбаммытын тизрэдэбит.</p> <p>Хатын-Ары орто оскуолатыгар биһиргэ үөрэммиттэрэ, 1981 с. ыпылук</p>	<p>«Нам улууһа» МТ дьаһалтата, улуустаагы ветераннар сэбиэттэрэ Саха республикатын строительнай комплексын, тыыл, үлэ ветерана, Ленскэй нэһилиэк ытык киһитэ, улуус архитекторнай-проектнай сулустатыгар өр сыларга таһаарылаахтык үлэстээбит</p> <p>ЕВСТАФЬЕВ Евстафий Никифорович ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан аймак-билэ, чугас дьонугар диригин кутурбаммытын тизрэдэбит.</p>
<p>«Хатын-Ары нэһилиэк» МТ дьаһалтата, нэһилиэк депутаттарын сэбиэтэ, ветераннардын сэбиэтэ, общественноһа, Алпааны бөлүөлөгүн олохтооһо, үлэ, тыыл ветерана, «Бочуот знага» уордан кавалера, Нам улуһуна уонна Хатын-Ары нэһилиэк ытык киһитэ, чулуу механизатор, оройон хас да төгүлээх чемпион суоплара, спорт уонна уус-уран самодельность актыбыһынай кыттылааҕа</p> <p>ИВАНОВ Данил Семенович уһуннук ыарахан ыалдыан олохтон туораабытынан оболоруугар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, бары чугас аймактарыгар диригин кутурбаммытын тизрэдэбит.</p>	<p>Россия Бочуоттаах тутуааччыта, тыыл, үлэ ветерана, Улуу Кыайыи юбилейин мэтээллэрин кавалера, Нам салиэһнэтин Бочуоттаах гражданина</p> <p>ЕВСТАФЬЕВ Евстафий Никифорович күн сириттэн барбытынан оболоруугар, сиэннэригэр, чугас дьонноруугар диригин кутурбаммытын тизрэдэбит, аһыгытын тэнгэ үлэстээбит.</p> <p>«Ленскэй нэһилиэк» МТ дьаһалтата, нэһилиэк депутаттарын сэбиэтэ</p>

Кылаабынай редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбуяааччы — 41496, хаһыаты тангы — 41332, бухгалтерия — 41141, факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **Ш №ТУ14-0216.**
Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьизэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа киир-бит суруктар төһөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатыһын мэлдьи биһир буолбат.**
«ЭНСИЭЛИ» - Нам улуһун хаһыата.
678380, Саха Республикаһа, Нам улуһуна, Нам сэл., Заложнай уул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС таһылына, таһылына уонна бэчээттиир сыаҕар бэчээттэннэ. **Аадырыһа:** Нам сэл. Заложная уул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лис **Көңүл сыананан атыыланар Индекс — Р005.** Тираһа — 1718 Бэчээкэ илии баттаньтыгын графига — 12:00 с. 14.11.2014 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 с. 14.11.2014 с.